Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 48
Gruodžio - December 10, 1982 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Ženevoj vykusi 88 valstybių konferencija tarptautinės prekybos reikalais (GATT), nepaisydama jos tarpe atsiradusių didelių nuomonių skirtumų, priėmė eilę bendrų ir kompromisinių nuostatų tarptautinei prekybai tvarkyti.

V. Vokietijos laisvųjų demokratų partijos liberalai, nusivylę koalicijos su socialdemokratų partija sužlugimu ir naujos koalicijos su krikščionių demokratų partija sudarymu, pasitraukė iš partijos, sudarė naują liberalų partiją ir jos pirmininku išrinko buv. Hesseno provincijos parlamento atstovą Ulrich Krueger.

Prez. Reagan, stengdamasis pataisyti Falklando salų karo metu pašlijusius santykius su P. Amerikos valstybėm ir paremti demokratinius nusiteikimus, aplankė Braziliją, Kolumbiją, Kosta Riką ir Hondurą ir susitiko su Salvadoro ir Gvatemalos prezidentais.

Libano prez. Amin Gemayel paprašė JAV, Prancūziją ir Italiją padidinti ten laikomų taikos priežiūros dalinių kontingentus iki 12 ar 15,000 vyrų.

Izraelio komisija, tirianti palestiniečių žudynes vakariniam Beirute, painformavo ministerį pirmininką Begin, gynybos ministerį Sharon, užsienio reikalų ministerį Shamir ir kitus aukštus Izraelio pareigūnus, kad komisijos išvados gali jiem pakenkti, nes jie nevykdė savo pareigų ir leido Libano krikščionių milicijai įžengti į palestiniečių stovyklas. Įspėtieji per 15 dienų turi teisę jiem primetamus kaltinimus paneigti.

Per Brazilijoj vykusius rinkimus kraštą valdanti konservatyvi socialdemokratų partija surinko apie 30 proc. balsų ir išrinko 230 atstovų į 497 narių parlamentą. Ji taip pat kontroliuos ir rinkiminę kolegiją, kuri 1985 m. rinks naują krašto prezidentą.

Sov. S-gos aukščiausioji taryba paskyrė tik neseniai politbiuro nariu išrinktą Geidar A. Alijev pirmuoju ministerio pirmininko pavaduotoju.

Vėl prasidėjusioj Madrido konferencijoj JAV delegacijos pirmininkas Max Kampelman pareiškė, kad nėra tikslo kalbėti apie žmogaus teisių pagerinimą Sov. S-goj ir jos satelituose, nes jokių pagerinimų ten nematyti.

Japonijos ministeriu pirmininku buvo išrinktas liberalų partijos vadas Yasuhiro Nakasone, kuris pažadėjo siekti pagerinti prekybinius santykius su JAV ir stiprinti krašto saugumą.

Afrikos valstybių organizacijos konferencija iširo, nes nesutarė, kas turi atstovauti Čado valstybei — ar dabartinis prezidentas Hissan Habre, ar nuverstasis Goukouni Oueddei.

Airijos parlamento rinkimuose nė viena vyraujanti partija nelaimėjo daugumos. Kraštą valdžiusi ministerio pirmininko Charles J. Haughey Fianna Fail partija išrinko 75 atstovus, buv. ministerio pirmininko Gerret FitzGerald Fine Gael partija — 70 ir darbo partija — 16 atstovų. Parlamente yra 166 atstovai.

Prancūzijos prezidentas Mitterand pareiškė, kad būtų fatališka Vakaram užmiršti, jog Sov. S-ga ir toliau sieks plėsti savo ideologiją ir politinę įtaką kiekvienam kontinente.

Britanijoj vyksta nauja šnipinėjimo byla. Teisiamas Kanados universiteto profesorius Hugh Hambleton už valstybės paslapčių pardavinėjimą Sov. S-gai, jam 1956-79 būnant Nato ekonomistu.

PUOLA EKSTREMISTUS KUNIGUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 53

Nauji kunigai ir Kronikos linkėjimai jiem

1982 birželio 6 Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštališkasis administratorius vysk. Liudvikas Povilonis Kauno katedroje suteikė kunigystės šventimus šiem dijakonam: Arnašiui Albinui, Briliui Vytautui, Degučiui Zenonui, Čiupalai Stasiui, Filipčik Anton, Gražuliui Juozui, Gvazdovič Kazimir, Kulviečiui Edmundui, Meiliui Kaziui, Nestiukui Leonidui, Norkūnui Juozui, Orantui Aloyzui, Petraičiui Alfonsui, Puzonui Rokui, Vaselkai Žygintui, Vilučiui Kęstučiui.

Tą pačią dieną Panevėžio vyskupijos apaštališkasis administratorius vysk. Romualdas Krikščiūnas suteikė kunigystės šventimus dijakonam: Albinui Paltanavičiui ir Raimundui Saprigonui.

Iš viso buvo pašventinta 18 naujų kunigų.

Tiek daug kunigų vienais metais Kauno Kunigų Seminarija išleido tik 1963 metais.

Naujuosius kunigus po šventimų seminarijoje sveikino didelė minia tikinčiųjų, atvykusių į šventimus iš įvairių Lietuvos vietovių. Atsakydami į jaunimo sveikinimus, labai turiningai kalbėjo kunigai Kazys Meilius ir Rokas Puzonas. Visus pradžiugino, kad naujieji kunigai, nepaisant sunkių sąlygų, išeina į darbą nepalaužta dvasia.

Šis didelis naujų kunigų būrys gerokai papildys praretėjusias darbingų Lietuvos kunigų eiles.

Kronika linki, kad naujieji kunigai susiorientuotų dabarties sąlygose ir visą gyvenimą drąsiai ir ištikimai liudytų Kristų persekiojamos tautos katalikam ir nuklydusiem broliam.

"Plauna smegenis" komitetam

1982 kovo-balandžio mėnesiais visoje Lietuvoje Religijų Reikalų Tarybos darbuotojai pravedė "seminarus" parapijų komitetam — dvidešimtukam, kuriuose dalyvavo ir ateistinių atraminių punktų nariai. Kunigam dalyvauti buvo griežtai draudžiama.

Panašus "seminaras" 1982 kovo 24 vyko ir Vilkaviškyje. Rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas pasakojo, kad Pajevonio, Kybartų ir Didvydžių parapijose sakomi "netinkami" pamokslai, pasitaiko, kad kunigai kalėdoja, t.y. lanko tikinčiuosius, pavyzdžiui, Vilkaviškyje.

Kybartų parapijoje pats klebonas eina parapijos komiteto pirmininko pareigas. Ne visos parapijos prašo rajono leidimo, kad galėtų atvykti kunigai talkininkai. Kybartuose atsirado apsišaukėlis kunigas, kuris niekur neįšventintas ir neturi valdžios pažymėjimo (kun. Jonas Matulionis, — red.).

Po to kalbėjo pats Religinių Reikalų Tarybos įgaliotinis Anilionis, kuris papasakojo, kad 89% parapijų turi klebonus, o tik 11% parapijų yra be klebonų, todėl jo įstaiga "rūpinasi", kad Kunigų seminarija galėtų daugiau priimti kandidatų.

Įgaliotinis aiškino, kad Lietuvos katalikai būtų turėję religinio turinio žurnalą, bet "ekstremistai" kunigai sukėlė triukšmą ir sukliudė. Paminėjo tris "apsišaukėlius" kunigus: Petrą Našlėną, Joną Matulionį ir Kęstutį Brilių; ir pridūrė, kad tokių esama ir daugiau, tačiau jis nežinąs jų pavardžių.

(Apsišaukėliai kunigai yra tie, kurie yra baigę slaptą pogrindžio seminariją ir be valdžios leidimo įšventinti į kunigus. Valdžia jų nepripažįsta ir vadina apsišaukėliais. Darb. red.)

Religinių Reikalų Taryba, anot įgaliotinio, esanti susirūpinusi, kad nebūtų apgaudinėjami tikintieji. Įgaliotinis piktinosi, kad tikintieji pasirašinėja pareiškimus, sakydamas, jog parašai yra klastojami. Kalbėdamas apie klieriką Aloyzą Volskį, įgaliotinis aiškino, kad tikintieji jį be reikalo užstoję, nes jis pats prisipažino klydęs, todėl ateityje nereikėtų pasirašinėti po panašiais pareiškimais.

Dėdamasis, kad jam rūpi bažnyčios reikalai, įgaliotinis kritikavo, kad kai kuriose bažnyčiose jaunimas groja su gitaromis, kad buvę atvejų, jog moteris sakiusi pamokslą.

Daugelis parapijų komitetų narių šiuos "simpoziumus" boikotavo, nes visi iš ankstesnės patirties žino, kad valdžios pareigūnai turi vieną tikslą: kas jiem netinka, apšmeižti, suniekinti ir klaidinti tikinčiuosius.

Moko Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų dekanus

1982 gegužės 27 į Kauno arkivyskupijos kuriją buvo sukviesti Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos dekanai. Šį kartą "smegenų plovimas" buvo atliktas ne vykdomajame komitete, bet kurijoje.

Generalvikaras Liudvikas Mažonavičius tyliai dekanus prašinėjo, kad šie neužaštrintų pokalbio nemaloniais klausimais ir kad nekeltų į viešumą persekiojamos Bažnyčios faktų.

Kalbėjo ir visus mokė Religinių Reikalų Tarybos įgaliotinis Petras Anilionis. Jis pasidžiaugė, kad yra dekanų, kurie reikalauja iš kunigų laikytis valdžios įstatymų, yra daug kunigų, kurie nedalyvauja ekstremistų judėjime. (Įgaliotiniui geri tik tie dekanai, kurie išduoda Bažnyčios interesus, o ekstremistinis judėjimas — ta kunigų veikla, kuri nepatinka sovietinei valdžiai. Red.)

Įgaliotinis apgailestavo, kad atsiranda tokių kunigų, kurie siekia sovietinių įstatymų apie religinius kultus panaikinimo. Tokie ekstremistai kunigai nori parapijose šeimininkauti be parapijos vykdomojo organo žinios. Jie kalba prieš mokytojus, reikalauja religinio žurnalo ir pasisako visų kunigų vardu. Įgaliotinis užtikrino, kad jau ruošiamas religinis žurnalas, bet jis nebus toks, kaip Kronika, ir netarnaus užsienio imperialistam.

Ekstremistai kunigai norį palaikyti konfliktus su valdžia, jie reikalauja, kad seminarijoje mokytųsi tik jų parinkti kandidatai. Ši padėtis tęsiasi nuo 1968 metų, kai Vilkaviškio vyskupijo-

(nukelta į 2 psl.)

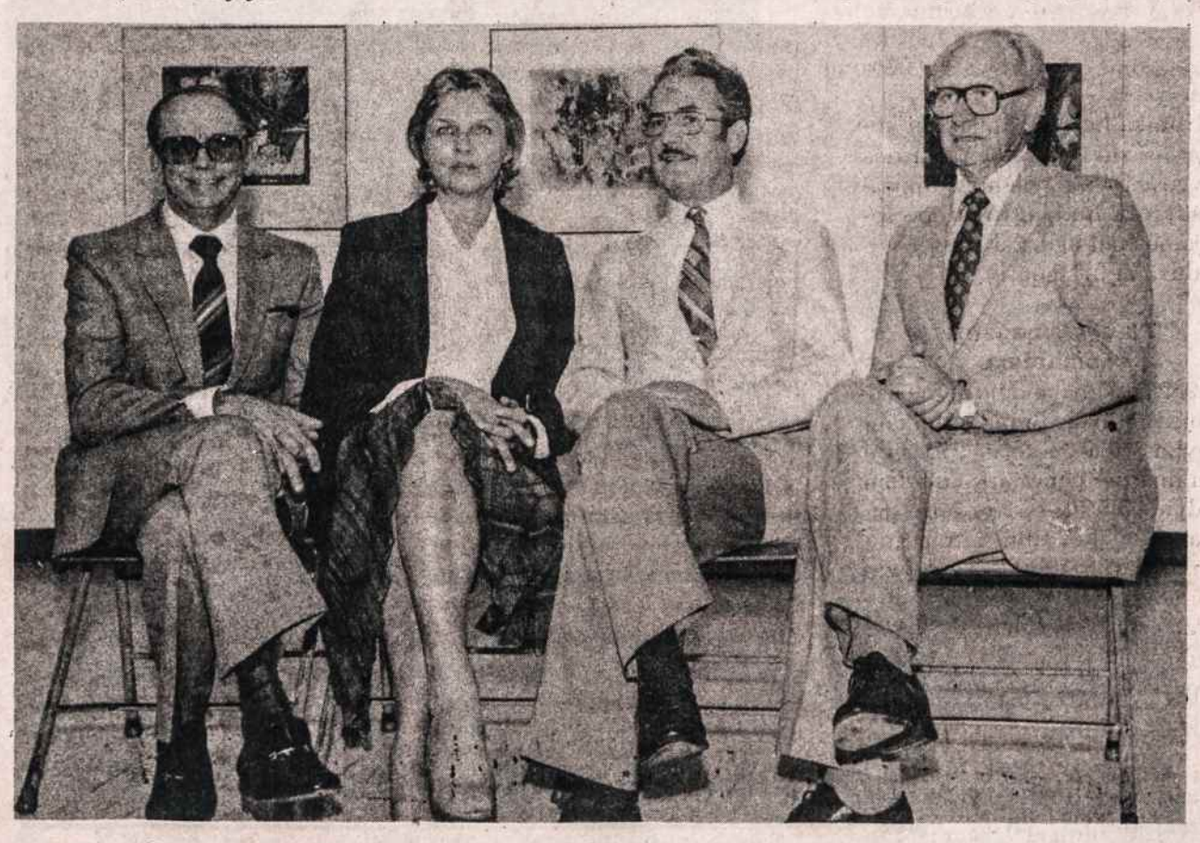

Pasaulio Lietuvių Dienų rengimo valdyba. Iš k. B. Juodelis — vicepirm., D. Korzonienė — sekretorė, dr. A. Razma — pirmininkas ir K. Dočkus — iždininkas. Nuotr. Z. Degučio

NAUJA JUNGTINĖ ANTISOVIETINE ORGANIZACIJA

Lapkričio 6-7 Capitol Hilton viešbuty Washingtone, D.C., įvyko paruošiamieji naujos organizacijos "Freedom Federation" (Laisvės Federacija — LF) posėdžiai. Ši nauja organizacija žada sujungti visas Amerikos etnines grupes, kurių tėvynės yra užgrobtos Sovietų Sąjungos arba jos tiesiogiai remiamų šalininkų. Organizacija sieks išvystyti bendrus veiklos tikslus ir sudaryti realius planus efektyviau paveikti Amerikos valdžios politiką antisovietine linkme.

Pirmame posėdy buvo atstovaujamos beveik visos kviestos tautybės: pabaltiečiai, vengrai, ukrainiečiai, antikomunistiniai rusai, bulgarai, lenkai, čekai, šlovakai, kubiečiai, angoliečiai, vietnamiečiai, afganai bei kitų tautybių atstovai. Organizacijos steigėjas, AFL-CIO pareigūnas Chris Gersten, siūlydamas organizacijos struktūrą, aiškino, kad LF-acijoj pilnomis teisėmis dalyvaus visi šių tautybių pagrindiniai politiniai vienetai.

Lietuviam atstovavo Lietuvių Bendruomenės veikėjai Aušra Zerr ir Linas Kojelis ir Alto atstovas dr. Jonas Genys. Jūratė Micutaitė, Moterų Federacijos veikėja, dalyvavo kaip stebėtoja.

Ruošiant naujos organizacijos statutą, bus stengiamasi jį surašyti taip, kad kitos šių tautybių organizacijos galėtų prisijungti prie LF-acijos, tačiau visuose balsavimuose kiekviena tautybė turės tik vieną balsą.

Į susirinkimą buvo pakviesti du JAV valdžios pareigūnai, kurie kalbėdami palietė kelias svarbias temas.

Baltųjų Rūmų National Security Council atstovas Carnes Lord išdėstė Reagano administracijos pažiūras į JAV užsienio radiją (Amerikos Balsą, Laisvės Radiją, Laisvosios Europos Radiją bei naujai planuojamą Radio Marti). Jis aiškino, kad prezidentas Reaganas labai vertina šiuos radijus ir stipriai remia kongresinę akciją jiem pastiprinti ir kitaip pagerinti.

Antrasis kalbėtojas, Larry Brady, Deputy Secretary of Commerce for International Trade and Trade Administration, išaiškino prezidento politiką, liečiančią rusų statomą dujotiekį ir aukštos technologijos legalų ir nelegalų perdavimą iš Vakarų į Rytus.

Lapkričio 7 popiet buvo diskutuojami įvairūs organizaciniai klausimai: organizacijos simbolis, struktūra, finansavimas ir jaunimo įtraukimas.

L. Kj.

LAIŠKAS IŠ ISPANIJOS

ANDROPOVO SŪNUS MADRIDO KONFERENCIJOJ

JUOZAS PRUNSKIS

Į Madridą atskridęs lapkričio 15, čia uoliai seku Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją ir kontaktuoju įvairių valstybių delegacijas, primindamas Lietuvos rūpesčius. Jau turėjau pasikalbėjimus su ambasadoriais, kurie čia yra savo krašto delegacijų pirmininkai, šių valstybių: Vokietijos, JAV, Austrijos, Belgijos, Suomijos, Prancūzijos, Graikijos, Islandijos, Olandijos; bei išsikalbėjau su Vatikano atstovybės nariu kun. P. Grossrieder. Esu dėkingas prel. A. Bačkiui, kuris, mano iš anksto laišku įprašytas, painformavo Vatikano delegacijos narius, kad susitikus galima manimi pasitikėti.

Tiem delegacijų pirmininkam priminiau Lietuvos sunkumus vergijoj, politinių kalinių kalinimą, perskirtas šeimas, sąžinės varžymus mokyklose, įteikdamas tais klausimais mano iš anksto paruoštą memorandumą Alto vardu ir leidinėlį "Lithuania". Visi buvo draugiški. Buvau sutikęs iš Bulgarijos, Jugoslavijos, kitų Rytų orbitos kraštų delegatus, bet jie savos nuomonės negali reikšti, būtų bergždžias reikalas su jais diskutuoti.

Susitikimas su Andropovu

Beskaitydamas Madrido dienraštį "ABC", gerai redaguojamą, gausiai iliustruotą, pastebėjau dabartinio Sovietų Sąjungos valdytojo Andropovo sūnaus paveikslą su parašu, kad jis dalyvauja Madrido konferencijoj. Turiu visų delegacijų sąrašus. JAV delegacijoj 25 asmenys. Sovietų Sąjungos delegacija gausiausia — net 32 žmonės. Jų tarpe įrašytas Igor Jurjevič Andropov kaip delegacijos narys. Jeigu jau Sovietų Sąjunga siunčia ir laiko čia savo didžiūno šeimos sūnų, tai reiškia, kad konferencijai skiria didelį dėmesį.

Buvo įdomu sutikti Andropovą, gal jis ką daugiau pasakytų apie savo tėvą, ko iš jo galima laukti. Įsižiūrėjau į paveikslą. Jis su juodais akiniais, ryškių veido bruožų. Kai lapkričio 18 baigėsi delegatų posėdis, išeinantį Austrijos ambasadorių, kuris itin draugiškas, paklausiau, ar yra Andropovas. Ambasadorius atsakė, kad yra ir jį lengva atpažinti — su raudonu nertiniu po švarku.

Pro atviras posėdžių salės duris pamačiau, kad jis kalbasi su pora kitų. Norėjau jau eiti prie jo į salę, bet sargas sulaikė: į posėdžių salę teįleidžiami tik delegacijų nariai. Palaukiau, kol išeis. Jaunasis Andropovas atrodo apie 40 metų, stambaus sudėjimo. Užkalbinau jį rusiškai, klausdamas, ar nebūtų galima pasikalbėti. Jis atsakė — vėliau, ir nuskubėjo. Tai, žinoma, greičiausiai reiškia, kad jis nenori duoti jokių interview Vakarų laikraštininkam, o ypač dėvintiem kunigišką kalnierių. Tasso korespondentas sakė, kad jis dar niekam čia nėra davęs interview.

Su Tasso korespondentu

Turėjau gan ilgoką pasikalbėjimą su Tass — Sovietų Sąjungos žinių agentūros — atstovu. Jis — maskvietis, prieš porą metų buvęs Lietuvoj ir, žinoma, atstovauja oficialiai nuomonei, kad lietuviai laisvi ir kad Lietuvoj didelė pažanga. Priminiau jam perskirtų šeimų sunkumus gauti išvažiavimo vizą pas vyrą, žmoną. Jis sutiko — taip neturėtų būti. Priminiau jam masinius trėmimus iš Lietuvos, savo Sibire nužudytą tėvą, keturis dėdes. Neduodamas tiesioginio atsakymo į tai, jis panoro pereiti į "ofenzyvą" ir vakariečiui priminti, kiek daug bedarbių Amerikoj.

— Tai, žinoma, mūsų problema, — pritariau jam. — Bet juk Amerikoj bedarbis gauna didesnę paramą negu Sov. Sąjungos darbininko alga . . .

Tada perėjom prie kitos temos — naujojo Sov. Sąjungos komunistų partijos gen. sekretoriaus Andropovo. Suminėjau, kad jis buvo KGB galva. Tasso korespondentas atsiliepė, kad, būdamas žvalgybos viršūnėje, jis gali būti gerai informuotas.

Gatvėse ir knygyne

Vieną popietę, kai nebuvo konferencijos posėdžių, kurių metu budžiu konferencijos rūmuose, megzdamas ryšius ir rinkdamas pasakytų kalbų tekstus, išėjau pasidairyti po miestą. Madridas gražus, namai stilingi, bet priplakti vienas prie kito, o jau automobilių tiek daug, kad gatvių oras visas pritvinkęs gazolino garų. Nupėdavau į vadinamą Saulės Vartų aikštę. Madrido centrą, kur daug knygynų. Didžiausias tai katalikų leidinių parduotuvė Šv. Pauliaus vardu. Gausu religinių leidinių, kasečių ir kitokių reikmenų. Tvarka pavyzdinga, patalpos erdvios, toli pralenkiančios kitus kaimynystės knygynus.

Man į akį krito serija puikių atvirukų. Parinktos gėlės, vaizdai, ir meniškai įrašyta kokia mintis. Pvz., gražaus pajūrio su kalvomis vaizdas ir įrašas: "Kontempliuoti tavo darbus, Viešpatie, tai lyg iš anksto pergyventi tavo karalijos grožį". Arba vėl — puikus provincijos gamtovaizdis su įrašu: "Viešpatie, duok man akis pamatyti šviesą, kad matyčiau su tikėjimu".

Tiek daug įvairumo atvirukų grožy, taip ir įrašų išradingume. Pvz., tarp daugybės pilnavidurių geltonų žiedų spindi įrašas:

(nukelta į 2 psl.)

ANDROPOVO SŪNUS MADRIDO KONFERENCIJOJ

(atkelta iš 1 psl.)

"Štai tema tavo gyvenimui: nepraleisk dienos nesuteikęs kokio patarnavimo kitiem".

Ypatinga knyga

Iš knygų ypatingą dėmesį atkreipė jėzuito Jesus Simon veikalas "A Dios por la Ciencia" (Per mokslą į Dievą). Smulkiu raštu 430 puslapių pripildytų suglaustais aprašymais naujausių atradimų astronomijoj, atominėj fizikoj, biologijoj, zoologijoj, entomologijoj, botanikoj, iliustruojant nuotraukomis, brėžiniais, teleskopiniais ir mikroskopiniais vaizdais, atkreipiant dėmesį į nuostabų gamtos didingumą ir tikslingumą, vedančius į didįjį Sutvėrėją. Knygos jau pasklido devynios laidos ir tekainuoja tik 1.50 dol., o duoda nuostabiai daug. Griebiau ją, tuoj pradėdamas skaityti.

Šią savaitę pradėjau mišias laikyti ispanų kalba. Neblogai. Tenka sekti susikaupus kiekvieną žodį, ir malda išeina sutelkta.

Konferencijų rūmuose daug laukimo, sėdėjimo. Kad gaučiau daugiau pajudėti, net į savo kambarį, kuris yra septintame aukšte, lipu laiptais.

Malonus Ispanijos ambasadorius

Šitokiose tarptautinėse konferencijose labai naudinga grabaliotis daugely kalbų. Kitą kartą gauni kokį tekstą prancūzų kalba, koks nors delegatas prabyla vokiškai, su pasitraukusiu iš Sov. Sąjungos dabartiniu Laisvosios Europos radijo korespondentu kalbamės rusiškai, o šiaip orientuotis padeda vietinė ispanų kalba.

Malonų simpatingumą parodė Ispanijos delegacijos pirmininkas ambasadorius Juan Luis Pan de Soraluce. Jis nuoširdžiai klausėsi, kai kalbėjau apie pavergtą Lietuvą, o kai įteikiau paruoštą memorandumą ir leidinį "Lithuania", pratarė:

— Perskaitysiu su dėmesiu.

Geras Liuksemburgo žodis

Liuksemburgo delegacijos vardu konferencijoj kalbėjo Georges Santer. Jis priminė pasauly susidariusią įtampą, bet žodžiais jos išlyginti neįmanoma. Tik veiksmai, kurie derinasi su Helsinkio susitarimo nuostatais, atneš atoslūgį tarp Rytų ir Vakarų. Jis priminė prievartą Lenkijoj ir Afganistano okupaciją, kuri išbloškė net apie tris milijonus pabėgėlių. Lenkijos ir Afganistano įvykiai tai pažeidimas tų, kurie siekia nuskaidrinti pasaulio atmosferą. Lenkija sulaužė savo duotus pažadus likviduodama Solidarumą. Santer reikalavo atšaukti karo stovį ir paleisti politinius kalinius. Priminė ir sovietines neteisybes, jų tarpe religinės laisvės varžymus, kurie reiškiasi ir Čekoslovakijoj. Pasmerkė emigracijos varžymus ir Rumunijos uždedamus mokesčius emigruojantiem.

Siūlė priimti Danijos pasiūlytus papildymus, kuriais būtų garantuojama laisvė veikti Helsinkio grupėm, stebinčiom, kaip vykdomi Helsinkio susitarimai. Pabrėžė reikalą gerbti žmogaus teises.

Su Italijos įgaliotu ministeriu

Labai paslaugūs JAV delegacijos nariai. Paprašiau vieną amerikietę suvesti mane su Italijos ambasadorium, kurio dar nebuvau susitikęs. Lapkričio 19, pasibaigus pilnumo posėdžiui, ji atvedė prie manęs Italijos delegacijos šefą, įgaliotą ministerį dr. Giulio Bilancioni. Nuostabiai mielas žmogus. Vaišių kambary susėdom prie stalo. Turėjau laiko ramiai jam išdėstyti Lietuvos ir mūsų tautos skundą. Prašiau nepraleisti progos mus užtarti. Jis prisiminė, kad ankstybesniuose posėdžiuose JAV ambasadorius Kampelmanas buvo iškėlęs Pabaltijo reikalą ir kad po to buvusiuose pasitarimuose, ypač apie perskirtas šeimas, italai ir kiti šį reikalą perėmė. Įg. ministeris Bilancioni pasirodo pažįstąs mūsų tautos vargus ir žadėjo mus atsiminti, domėdamasis taip pat informacine medžiaga, kurią jam perteikiau.

Su Turkijos ambasadorium

Pasiūliau jam kuo nors atsigaivinti. Nuėjom prie baro, ir abudu užsisakėm tik sulčių. Griebiausi užmokėti, bet jis jokiu būdu neleido, pats tapdamas vaišintoju. Mum taip drauge bebūnant, priėjo ir Turkijos ambasadorius, jų delegacijos pirmininkas, Turgut Ilkan. Matyti, kad jis su Italijos įgaliotu ministeriu yra artimesnėj pažinty. Ir jam turėjau progos priminti Lietuvos reikalus, įteikti mūsų memorandumą bei kitą medžiagą. Prisipažinsiu, kad tas viskas man atnešė didelį džiaugsmą, susilaukus didesnio pasisekimo, negu tikėjausi.

Savaitės įvykiai

Palestinos išlaisvinimo organizacijos centrinė taryba pasmerkė prez. Reagan planą palestiniečių savivaldai vakariniam Jordano krante sudaryti, nes planas nenumatąs savarankiškos palestiniečių valstybės.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė 1983 metus Šventaisiais metais, nes tais metais sukanka 1950 metų nuo žmonijos atpirkimo.

Sov. S-gos žinių agentūra Tass pasmerkė ten atskirai veikiantį taikos sąjūdį, nes jį remią Vakarų žvalgybos, o to sąjūdžio nariai esą antisovietai, išsigimėliai ir kriminalistai.

Kanados vyriausybė po 20 metų trukusių ginčų su eskimais sutiko Šiaurės vakarų teritoriją padalyti į dvi sritis su atskirom vyriausybėm. Šioj teritorijoj yra 43,200 gyventojų, kurių ketvirtadalis yra eskimai, besivadiną Inuit vardu, 7,000 indėnų, o likusieji — mišrių tautybių.

Prancūzija pasirašė su Indija sutartį, pagal kurią ji sutiko aprūpinti JAV pastatydintą branduolinės energijos stotį prisotintu uranijum.

Lenkijos Solidarumo unijos pogrindžio vadai atšaukė savo anksčiau numatytas demonstracijas, nes paskutiniai vyriausybės veiksmai sudarė nuosaikumo atmosferą.

Urugvajaus gyyventojai išrinko trijų vyriausybės leistų partijų (Blanco, Colorado ir Piliečių unijos) atstovus, kurie išrinks partijos tarybas, o jos — partijos kandidatą į krašto prezidentus. Krikščionių demokratų, socialistų ir komunistų partijom nebuvo leista rinkimuose dalyvauti.

Valstybės sekretorius Shultz dar kartą apkaltino Sov. S-gą už cheminių ginklų vartojimą Laose, Kambodijoj ir Afganistane ir visą medžiagą perdavė JAV kongresui ir Jungtinėm Tautom.

JT visumos susirinkimas jau ketvirtą kartą pareikalavo, kad Sov. S-ga atitrauktų savo kariuomenę iš Afganistano.

Lenkijos vyriausybė paleido 327 žmones, internuotus karo būklės metu. Spėliojama, kad dar tebėra apie 5,000 internuotų.

Italijos koalicinį ministerių kabinetą sudarė krikščionių demokratų partijos atstovas Amintorė Fanfani iš krikščionių demokratų, socialistų, socialdemokratų ir liberalų partijų.

Naujasis Meksikos prezidentas Miguel de la Madrid Hurtado pradėjo eiti savo pareigas.

Kinija baigia rengti naują konstitucijos projektą, kuris numato leisti Taivanui veikti kaip specialiai Kinijos administracinei zonai.

JAV Sov. S-ga ir Britanija tarėsi su Jungtinių Tautų gen. sekretorium Javier Perez de Cuellar dėl nuolat augančio JT biudžeto stabilizavimo. JAV mokesčiai JT siekia 180.3 mil. dol., arba 25 proc. viso biudžeto, Sov. S-gos — 93,4 mil. dol., arba 13 proc., ir Britanijos — 32.2 mil. dol., arba 4.6 proc.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo mišios už žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės karius ir partizanus. Mišios buvo lapkričio 21 Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės proga. Prie altoriaus iš k. Tėv. Placidas Barius, OFM, pasakęs pamokslą, kleb. kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas. Antroje eilėje prie vėliavų matosi Kazimieras Bačauskas ir Jurgis Šližys. Nuotr. L. Tamošaičio

AIRIAI MELDĖSI UŽ PAVERGTĄ LIETUVĄ

Airijos katalikai paskelbė maldos dieną ir maldos noveną už Lietuvą. Katalikiškasis Bendradarbiavimo Centras Dubline, vadovaujamas didelio lietuvių bičiulio advokato O'Mahony, kreipėsi į visus Airijos tikinčiuosius, kviesdamas lapkričio 28 melstis už krikščioniškosios taikos įgyvendinimą Lietuvoje ir Airijoje. Tą dieną Išganytojo bažnyčioje Dubline buvo aukojamos mišios ir kalbamas rožančius šia intencija.

Pamaldų metu buvo paminėtos šeštosios metinės nuo simbolinės Airijos katalikų dovanos — Švč. Mergelės Marijos statulos — paskyrimo Lietuvos katalikam. Sovietinei valdžiai neleidus statulos įvežti į Lietuvą, ji yra saugojama Londono lietuvių bažnyčioje.

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės noveną, kuri prasidėjo lapkričio 30 ir baigėsi gruodžio 8, Airijos katalikų Bendradarbiavimo Centras kvietė aukoti už religinės laisvės ir žmogaus teisių apsaugojimą Lietuvoje. Centro vadovas advokatas O'Mahony per Vatikano radiją kreipėsi į Vatikano radijo klausytojus Lietuvoje ir visus Lietuvos tikinčiuosius bei viso pasaulio lietuvius, kviesdamas maldoje vienytis su Airijos katalikais.

3000 DOL. UŽ MOKSLO VEIKALĄ

JAV LB Kultūros Taryba 1982 metų Lietuvių Bendruomenės literatūros premiją skirs už 1981 ir 1982 išleistus lituanistinės tematikos humanitarinio turinio **mokslo veikalus** arba eseistinių straipsnių rinkinius.

1. Premijos siekti gali ir nespausdinti veikalai, rankraščiai, nesvarbu, kada parašyti.

2. Premijai bus priimami ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba parašyti veikalai.

3. Paskutinė data veikalam įteikti — 1982 gruodžio 31.

4. Pageidautina, kad rankraštiniai veikalai būtų parašyti mašinėle. Tačiau bus priimami ir lengvai išskaitomi ranka rašyti veikalai.

5. Kiekvieno rankraščio pakanka atsiųsti po vieną nuorašą, bet kiekvieno spausdinto veikalo siunčiama po penkias knygas. Jas, jei norės, pasiliks vertinimo komisijos nariai. Visi rankraščiai bus grąžinami jų autoriam.

6. Apie gautas siuntas bus pranešta siuntėjam. Už paštuose užkliuvusias ar dingusias siuntas Kultūros Taryba neatsako. Jų ieškojimu rūpinasi patys siuntėjai.

7. Prie kiekvieno veikalo pridedamas lydraštis su autoriaus pavarde, adresu ir telefono numeriu.

Premijos siekti gali viso pasaulio lietuvių išeivijos kūrėjai.

-o-

1982 metų mokslo premijos siekiančius veikalus siųsti vertinimo komisijos pirmininko adresu: Dr. Kęstutis Keblys, 16349 Addison, Southfield, Mich. 48075.

Vertinimo komisija: dr. Kęstutis Keblys — pirm., prof. Julius Šmulkštys, prof. dr. Leonas Sabaliūnas, dr. Justinas Pikūnas, dr. Romualdas Kriaučiūnas.

JAV LB Kultūros Taryba

IŠ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKOS

(atkelta iš 1 psl.)

je pasirodė pirmieji raštai dėl Seminarijos.

Anilionis aiškino, kad sovietinė valdžia sutinka padidinti Kunigų seminarijos limitą, jei bus uždaryta neakivaizdinė kunigų seminariją.

Įgaliotinis pabrėžė, kad ekstremistai kunigai palaiko santykius su užsienio veikėjais, pabrėžia priešiškumą rusam, daug vilčių dėjo į įvykius Lenkijoje. Ekstremistai aršiai puolė parinktus kandidatus į vyskupus.

Ekstremistai kunigai 1981 rugpjūčio 23 organizavo eiseną iš Tytuvėnų į Šiluvą nuteistųjų Vaičiūno ir Jurevičiaus garbei, todėl eisena ir buvo užblokuota.

Anilionis labai piktinosi JAV gyvenančiu profesoriumi Vardžiu, kuris savo knygoje "Katalikų Bažnyčia ir disidentizmas Sovietų Lietuvoje" skatina žmones rašyti peticijas, kurios yra labai efektyvi priemonė kovoje prieš ateistus.

Įgaliotinis bandė pradžiuginti dekanus žadėdamas, kad šiais metais ir kitais metais valdžia leis katalikams išsileisti po 80,000 maldaknygių, kiek vėliau mokesčiai už elektrą bažnyčiom bus ne 25 kapeikos už 1 kilovatą, o kaip visiem vartotojam.

Baigdamas priminė dekanam, kad jie auklėtų jaunus kunigus.

Šakių dekanas paklausė, kodėl ateistai savo paskaitose nesilaiko etikos ir netaktiškai kalba apie tikinčiuosius, kodėl trukdoma kapinėse statyti paminklus su religiniais ženklais. Šiaulių vicedekanas iškėlė keletą priekaištų, jog pareigūnai ekstremistais tituluoja tuos kunigus, kurie iškelia ateistų nusikaltimus, bažnyčių apiplėšimų faktus.

Įgaliotinis "plovė smegenis" ir penktojo kurso klierikam, kalbėjo ta pačia tema — apie ekstremizmą.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudinai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verilli, Altschuler Schwartz., Inc. N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commmodities, auksą, atidaryti IRA planus. Suinteresuoti skambinkite 212 644-5580 arba nemokamai iš visur tel. 800-223-1512.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM. Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., šeštadieniais 5-6 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEĆAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS
Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1983
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207
Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $1.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuoziūra ● Pavarde pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Daugiau dėmesio savai spaudai

Gruodis LB Kultūros tarybos paskelbtas lietuviškos spaudos mėnesiu. Tai paskatina visus atkreipti dėmesį į savąją spaudą, į laikraščius, kaip jie išsilaiko, gal baigiasi prenumerata, gal gali kam nors pasiūlyti užsiprenumeruoti. Gruodis sudaro progą auka paremti savo spaudą, nes juk įprasta švenčių metu daug kam aukoti. Aukodami atsiminkime ir savąją spaudą.

Lietuviškoji spauda prasidėjo 1547 metais. Tada buvo išleista pirmoji lietuviška knyga — Mažvydo Katekizmas.

Mūsų laikraštija nėra tokia sena. Aušra, pirmasis tautinės minties laikraštis, pasirodė 1883 metais. Ateinančiais metais visi lietuviai su prideramu rimtumu paminės šią sukaktį, nes su Aušra prasideda mūsų tautinis atbudimas.

Senieji spaudos draudimo gadynės laikraščiai budino tautą, išugdė jos tautinę sąmonę ir visus sujungė į vieną lietuvišką bendruomenę. Tauta buvo tamsi, nesusipratusi, neorganizuota, ir štai draudžiamojo laikotarpio spauda mus pastatė ant lietuviškų kojų ir įvedė į lietuvišką kelią. Atgavus spaudos laisvę 1904 metais, kokiu dinamišku sriautu prasiveržia lietuviškas kultūrinis gyvenimas. Atsiskleidžia jau nauja galinga spauda.

Lietuviškoji spauda tautą įvedė į nepriklausomą gyvenimą, tą gyvenimą ugdė, kėlė ir visokiais būdais švietė. Spauda pasidarė būtinybė, tiesiog tautinė gyvybė.

Todėl suprantama, kodėl dabar okupuotoje Lietuvoje išaugo tokia įtakinga, tokia galinga pogrindžio spauda. Juk okupantas turi nepaprastus resursus, išteklius, turi tokį valdžios aparatą, o pogrindžio spaudos negali sustabdyti. Ir ta pogrindžio spauda padarė savo — išugdė tautos nepaprastą patriotinį nusiteikimą, išugdė tautinį atsparumą ir įdiegė drąsą kovoti dėl savo religinių, tautinių įsitikinimų. Pogrindžio spauda, patekusi į vakarus, paskui radijo bangomis grįžta į kraštą ir jį elektrina.

Mes gyvename demokratiniame krašte ir naudojamės spaudos laisve. Amerikoje dar anksčiau nei Lietuvoje prasidėjo lietuviška spauda — laikraštija. Ypač daug laikraščių ėjo prieš pirmąjį pasaulinį karą. Kiekviena didesnė kolonija turėjo savo laikraštį. Po pirmojo pasaulinio karo ta spauda sumažėjo, po antrojo karo dar labiau, o dabar ją apkarpė naujos gyvenimo sąlygos.

Paskutiniais metais nuolat kyla popieriaus kainos, kyla bent minimalus atlyginimas už darbą, nes ir redaktoriai ir leidėjai turi iš to bent kukliai pragyventi. Poros metų laikotarpyje labai pakilo pašto išlaidos. Tai yra pati didžiausia našta lietuviškai spaudai.

Amerikiečių laikraščiai išsilaiko iš skelbimų. Už juos moka brangiai. Yra laikraščių, pvz. New York Times, kur reikia mokėti tūkstančiais už vieną puslapį. Žurnalai ima dešimtimis tūkstančių.

Lietuviškoji spauda dėl savo mažų tiražų tokių brangių skelbimų negauna. Tad pajamos iš skelbimų yra palyginti mažos. Iš prenumeratų surenka irgi vidutines sumas, nes lietuviškų laikraščių prenumeratos nėra didelės. Laikraštis taip negali pats išsiversti. Jis turi ieškoti kitų šaltinių. Dažnai leidėjai turi patys pridėti, kad laikraštis eitų ir pratęstų savo amžių.

Ir Amerikoje ir visoje išeivijoje visas lietuviškas gyvenimas remiasi tik spauda. Išimkime iš mūsų tarpo spaudą, ir bus katastrofa. Bus pražūtis. Spauda mus informuoja, palaiko, nuteikia.

Tad išlaikykime ją, remkime aukomis, jaunimą pratinkime skaityti lietuviškus laikraščius. Užsakykime jiem švenčių proga. Kai jaunieji išvyksta mokytis į kitus miestus, nepalikime jų be lietuviško laikraščio.

Platinkime lietuvišką spaudą ir savoje aplinkoje, nes tik spauda palaiko mūsų tautinę gyvybę ir ugdo tautinę kūrybą.

1982 M. VLIKO SEIMAS

Lapkričio 6-7 Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas posėdžiavo Los Angeles, Californijoj. Iš 15-os grupių — 45-ių atstovų, turinčių teisę balsuoti, Seime dalyvavo 43 atstovai, ir keli šimtai svečių tiek posėdžiuose, tiek kituose parengimuose. Seime dalyvavo šie VLIKO pareigūnai: tarybos pirmininkas Vl. Šoliūnas, valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis, pirm. pavaduotojas dr. D. Krivickas, vicepirmininkai dr. K. Jurgėla ir V. Jokūbaitis, sekretorius dr. J. Stiklorius ir VLIKO/ELTOS įstaigos vedėja Margarita Samatienė. Tautos Fondui atstovavo: valdybos pirmininkas J. Giedraitis, iždininkas V. Kulpa ir Kanados atstovybės pirmininkas A. Firavičius.

Seimą pradėjo seimui rengti komiteto pirmininkas inž. A. Mažeika ir invokaciją sukalbėjo Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis.

Dr. K. Bobelis seimui pirmininkauti pakvietė inž. Jurgį Valaitį ir pavaduotojais Vaclovą Mažeiką ir Joną Jurkūną; į sekretoriatą — dr. J. Stiklorių ir M. Pranevičių.

Seimas, priėmęs VLIKO valdybos pasiūlytą darbotvarkę, sudarė dvi komisijas: mandatų (pirm. A. Gustaitis) ir rezoliucijų (pirm. dr. D. Krivickas).

Seimą sveikino žodžiu: Vytautas Čekanauskas, Lietuvos generalinis konsulas; Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas; Zigmas Juras, Anglijos Lietuvių Sąjungos pirmininkas; dr. Vytautas Dargis, Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas; Algis Raulinaitis, Lietuvių Fronto Bičiulių pirmininkas; Vytautas Jokūbaitis, Lietuvių Karių Veteranų S-gos "Ramovė" atstovas; A. Juraitė — Anglijos Lietuvių Jaunimo S-gos pirmininkė; Vincė Zaunienė-Leskaitienė — Lietuvių Moterų Klubų Federacijos garbės pirmininkė; Liucija Mažeikienė, Lietuvių Respublikonų Federacijos atstovė, ir JAV kongreso atstovas Robert J. Dornan.

VLIKO valdybos pirm. dr. K. Bobelis perskaitė JAV prezidento Reagano sveikinimo telegramą.

Seimą sveikino raštu: vyskupai Vincentas Brizgys ir Antanas Deksnys; Lietuvos diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtone dr. St. Bačkis, Lietuvos generaliniai konsulai: Juzė Daužvardienė, Anicetas Simutis, dr. Jonas Žmuidzinas; Lietuvos atstovas D. Britanijoj Vincas Balickas; Kanados LB krašto valdybos pirm. Joana Kuraitė-Lasienė, Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. G. Balukas, Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų tarybos pirm. inž. A. Venskus, BALFO pirm. Marija Rudienė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka, Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-gos pirm. dr. Jonas Valaitis, Šveicarijos LB pirmininkas dr. Alfonsas Kušlys, Uragvajaus Lietuvių Kultūros D-jos pirm. Vytautas Dorelis, "Europos Lietuvio" redakcijos vardu J. Vilčinskas, Amerikos Balso Lietuvių Tarybos vardu Alfonsas Petrutis, LSS Skaučių Seserijos vyriausia skautininkė Danutė Eidukienė, Neo-Lituanų Korporacijos pirmininkas A. Juodvalkis, Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinės S-gos valdybos pirm. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Prancūzijos LB pirm. Jonas Tomkus, "News Digest International" (Australijoje) redaktorius J. Kedys, Algis Taškūnas (Australija), Juozas Čiuvinskas (Sao Paulo, Brazilija), Tautos Fondo Floridoje vykd. komiteto pirm. Charles P. Vilnis, Lietuvos Šaulių S-gos Tremtyje pirm. K. Milkovaitis.

VLIKO tarybos vardu pranešimą padarė pirm. Vladas Šoliūnas. Taryba studijuoja ir planuoja Lietuvos Išlaisvinimo uždavinius ir jiem vykdyti priemones, tarpe VLIKO seimo sesijų vykdo seimo funkcijas, išskyrus Statuto keitimą, ir atlieka kitus Statuto pavestus uždavinius. Tarybos buveinė Chicagoje. Prie Tarybos veikia trys komisijos: politinė ir teisių, jaunimo reikalams, ir sienų komisija. Taryba rūpinasi ir teikia pagalbą Tautos Fondui. Tarybos revizijos komisija tikrina valdybos finansinę atskaitomybę. Krikščionys demokratai ir socialdemokratai talkina VLIKO valdybos pastangom puoselėti Lietuvos klausimą Europos Parlamente. Nuo pereito seimo taryba turėjo penkis posėdžius.

Pagrindinį seimui pranešimą apie valdybos darbus padarė dr. K. Bobelis. Savo pranešime jis plačiau palietė politinės veiklos išplėtimą ir koordinavimą. Stiprinama ir plečiama VLIKO ir Tautos Fondo atstovybių tinklas. Palaikomi tamprūs ryšiai su ALTA ir artimai bendradarbiaujama su Lietuvos diplomatinės ir konsuliarinės tarnybos atstovais. Plečiami ryšiai ir su atskirų kraštų visuomeninėmis organizacijomis. Šiemet VLIKO pirmininkas aplankė Europą, Kanadą ir Australiją. Adelaidėje, Melbourne ir Sydnėjuje padarė pranešimus Australijos lietuviams ir pabaltiečiam, užmegzdamas ryšius su valdžios pareigūnais. Ta proga buvo įteiktas Australijos vyriausybei memorandumas. Algis Taškūnas, "Baltic News" (Australijoje) redaktorius yra įgaliotas atstovauti VLIKui pasaulinėje antikomunistų lygos konvencijoje š. m. gruodžio 6-9 Tokyo, Japonijoje. VLIKAS remia radijo programas Romoje ir Vatikane, leidžia ELTOS biuletenius lietuvių, anglų, prancūzų ir portugalų kalbomis. Biuletenių turinys nuolat tobulinamas ir skaitytojų skaičius auga. 1980 buvo užmegzti ryšiai su Europos Parlamentu per jo vicepirmininką dr. Egon Klepsch. Šiuos ryšius palaiko ir plečia VLIKO įgaliotinis Prancūzijoj inž. A. Venskus. Europos Parlamento Politinė Komisija yra priėmusi rezoliuciją apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kuri bus svarstoma Europos Parlamento plenumo posėdžiuose. Tuo reikalu Pabaltiečių Santalkos Baltic World Council vardu, kuriai šiemet pirmininkauja dr. K. Bobelis, buvo įteikta VLIKO paruoštas memorandumas Europos Parlamentui, prašant paremti kovą dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės ir nepriklausomybės. Taip pat buvo įteiktas papildomas pareiškimas Madrido konferencijos dalyviam ypač pabrėžiant religinės laisvės varžymus ir persekiojimus, su atitinkamais priedais. Palaikomi ryšiai su Amnesty International World Anti-Communist League, International Sakharov Committee, Danijoj, Human Rights Internet, ir su JAV Kongreso komitetais.

Papildomus pranešimus padarė dr. D. Krivickas apie Europos parlamentą, dr. K. Jurgėla apie santykius su kitų kraštų atstovais, ir V. Jokūbaitis apie santykius su lietuviškomis organizacijomis.

Tautos Fondo tarybos pirm. A. Vakselis, negalėdamas dalyvauti seime, atsiuntė raštu pra-

(nukelta į 3 psl.)

Šv. Pranciškaus jubiliejinėje šventėje lapkričio 13 Kultūros Židiny dalyvavo ir jaunas solistas Gediminas Butkus iš Bostono. Jį pianu palydėjo Vitas Bakšys. Nuotr. L. Tamošaičio

PAULIUS JURKUS

Su vasara ant vieno suolo

Atostogos Kennebunkporte

13.—

Ko lenda piktos rankos

Vienuolyno parkas turi tiek daug gamtos grožio, kad čia gali valandų valandas vaikščioti. Jei nori, gali asfaltuotais keliais špaciruoti. Jei moki stebėti gamtą, tai čia visur pasmaguriausi. Kokie iš žemės išsikišę akmenys, apaugę samanom, mažom žolelėm. Prie šono spalvingos lauko gėlės, skambaliukai, skraisčioja drugiai. Ir toji maloni, gili tyla. Šventa tyla. Nėra sielą draskančio miesto triukšmo, o tik gamta čia tau atskleidžia savo gyvenimą ir savo paukščius.

Ir dabar čia pilna ištaigių gėlių, kurias su didele meile sodina ir prižiūri Tėvas Bernardinas Grauslys, toks aukštas lieknas vienuolis, lyg kokia šio parko pušis.

Gėlių pilna, prie Vatikano paminklo, prie lietuviško kryžiaus. Kadaise jų labai daug žydėjo prie Liurdo grotos. Kadaise čia buvo ištaigu, puošnu. Dabar sustojęs, turi nuliūsti. Nuimtos visos votyvinės lempos, kurios čia degdavo ir dieną ir naktį. Ypač naktį jos mistiškai mirkčiojo, rausvais atošvaistais apšviesdamos akmeninius grotos skliautus.

Dabar — tuščia, tuščia. Tik eglės ir pušys paberia savo spyglius. Ir kodėl? Kodėl?

Ir čia atėjo ta pikta barbaro ranka, atėjo naktį, kai visi žmonės ir visos gėlės ilsėjosi, ir norėjo pasireikšti — ir aš čia esu! Ne kartą čia siautė vandalai ir vandališkai pasielgė. Todėl ir negali čia laikyti nieko, kas yra lengvai pažeidžiama.

Šalia koplyčios kairėje yra vadinamasis senienų kambarys. Kiek ten jaukių valandų būta, kiek daug senoviško grožio, kiek buvo malonumo ištraukti iš lentynų senus tomus ir juos vartyti. Visa tai priklausė vasaros poilsiui, maloniam pasismaginimui — pakeliauti po meno pasaulius.

Dabar šio gražaus kambario durys užrakintos. Ir kodėl?

Ir čia buvo tos piktos rankos, ir čia pasireiškė visa naikinantis barbaras. Svetingi šeimininkai nešykštėjo nieko — viskas buvo atidara svečiui, turistui, bet atėjo blogos valios žmonės ir ėmė vaginėti. Išnešė daug lietuviškų eksponatų, daug kitokių vertybių, net čia padėtas žvakides.

Dabar čia įleidžia tik patikimus žmones. Bet sekmadieniais, kai čia suvažiuoja daug žmonių pamaldom, atidaro ir šį kambarį ir laiko atidarą visą dieną. Tas piktasis barbaras prisitaikė ir su skutimosi peiliuku iš rėmų išpjovė patį gražiausią paveikslą — Atlaidus belgų kaimelyje. Paveikslas kabėjo kairėje viršum židinio. Paliko tik rėmus, nes su rėmais nebūtų galėjęs išsinešti. Gi paveikslą susisuko, pasikišo po paltu ir išsinešė, palikęs visiem neišdildomą skausmą. Palikęs liūdesį ir tiesiog ašaras, kad yra tokių nedėkingų žmonių.

Tai kokių laikų susilaukėm, ko prigyvenom, kad ir ramioje šventoje vietoje negali palikti atvirų durų. Kokios tai tamsybės užgožė moderniojo žmogaus sielą!

Belieka tik žvakę uždegti prie šv. Antano, kad dangiškoji šviesa apšviestų jų tamsybes ir šauktų sugrįžti prie gėrio.

Einant į didžiąją koplyčią, yra šv. Antano šventovė — koplytėlė, kur uždegta daugybė votyvinių žvakių. Jos plazda pamažu, mirksi, lyg būtų gyvos. Taip ir jauti žmonių paliktus atodūsius, prašymus, maldas.

Žvakelės, ir tos, rodos, rauda, kad žmogus pamynė pagarbą šventumui.

Krautuvėlėje

Rodyklės nuveda į devocionalijų krautuvę. Ji yra po koplyčios didžiuoju altoriumi. Reikia eiti kaire puse pro įdomius gėlynus, nusileisti takeliu, nusileisti keletą laiptelių. Ten ir bus durys į tą krautuvę.

Malonu čia užeiti, pasižvalgyti, kaip ten sudėtos šventųjų statulėlės, ant sienos pakabinami reljefai. Daug visokiausių smulkių devocionalijų. Žmonės mėgsta, keliaudami kaip turistai, čia sustoja ir apsiperka, dovanų parveža.

Čia yra lietuviškų ir angliškų knygų, lietuviškų plokštelių, daugybė suvenyrinių prekių, ir gintaro, įvairių meniškų rankdarbių.

Krautuvėje patarnauja žmonės, atvykę dažniausiai iš New Yorko. Ir šią vasarą buvo maloni moteris iš Maspetho. Čia gimusi, neblogai kalbėjo lietuviškai. Ji pasisakė, kad esanti generolo Gustaičio giminė. Jos motina buvo šio žymaus generolo sesuo. Ji žinojo, kas nutiko jos dėdę. Ji ir didžiavosi generolu, jo stiprybe ir drąsa.

Valandos prie baseino

Baseinas čia sutraukia visą eilę vasarotojų. Dažnai jūros pakrantės būna vėjuotos, šiurpios, o prie baseino visada šilta, visada saulėje gali išsitiesti, panaudodamas kokią ištiesiamą kėdę. Ir vanduo maudytis visada šiltas. Jūros vanduo.

Ypač čia gera maudytis vaikams. Prie baseino laiptelių visai negilu. Čia gali taškytis net mažiukai, kurie dar nemoka plaukti. Kiek didesni jau čia išdykauja, šokinėja nuo kranto, nosis pirštais užspaudę. Kiti, užsidėję kaukes su vamzdeliais, net nardo.

Vyresnieji, kurie moka gerai plaukti, tie šokinėja nuo tramplyno. Vieni kaip strėlės įsminga į vandenį, o kiti visu kūno pločiu plekšteli, sukeldami dideles vilnis. Jie šūkauja, mėto sviedinį, skraidančias lėkštes.

Išsitenka čia ir vyriausieji. Vieni kukliai prie kranto pasimaudo, o kiti perplaukia baseiną net keliolika kartų.

Čia buvo sutikti Bostono žmonės — Valteris Beržanskis, klaipėdietis. Jis buvo su žmona. Kalbėjo apie radijo valandėlės rūpesčius, nes, atrodo, daug talkina Petrui Viščiniui.

Čia vieną grupę sudarė Vincas Šimkus ir Eligijus Sužiedėlis su savo žmonomis ir draugais. Jie turėjo didelį skėtį. Visada linksmi, geros nuotaikos. Šimkus prisiminė Švėkšną, nes jo tėvelis ten tarnavo policijoje. Ir nuvedė, nutaisė paskui kokį linksmą juoką.

Prie šio baseino nuolat budavodavo ir daktaras Juozas Vidas. Jisai kalbus, tarškus, pilnas visokiausių istorijų, tų istorijų detalių. Atvykęs į šį kraštą, gyveno Augustos aplinkoje, čia lankėsi labai dažnai. Pasitraukęs į pensiją, gretimoje gatvelėje pasistatė namus ir apsigyveno. Taip jam buvo patogu čia prieš pietus ir po pietų ateiti, pasimaudyti, pasikalbėti.

Praeitais metais jis atėjo jau su lazdele. Bet dar gerai plaukė per baseiną, dar ir kalbėjosi su visais.

Šiemet jis nepasirodė nei pirmą, nei antrą dieną. Pasirodė tik jo žmona Elena Vidienė, kuri labai tvarkingai šukuoja plaukus, visada pilna rimties ir malonaus jaukumo

Užkalbinau ją. Ir paaiškėjo, kad dr. Vidas serga vėžiu. Jis pats tai žino, susitaikė su savo likimu. Išvyko į ligoninę, iš kurios jau nebegrįš. Tas vėžys graužia kažkur jo vidų. Daktarai bando naujus vaistus. Vis bandymai, vis naujos viltys, kad bus nugalėta ta didžioji liga.

Ir visi apgailėjome, kad nėra čia to dinamiško daktaro, suvalkiečio, kuris mokėsi Kaune ir Vienoje, Austrijoje, buvo Lietuvos kariuomenės gydytojas, vėliau dirbo prie universiteto.

Jo žmonai sudėjome geriausius linkėjimus jam. Tegu pasveikina mūsų visų vardu. Daugelio vasarų draugų vardu!

(Bus daugiau)

TRIJŲ KUNIGŲ JUBILIEJUS DAYTONE

Švento Kryžiaus parapijoj, Dayton, Ohio, rugsėjo 26-oji buvo reto iškilmingumo šventė. Parapijos klebonas kun. Vaclovas Katarskis kartu su dviem Telšių kunigų seminarijos savo kurso draugais atšventė keturiasdešimt metų kunigystės jubiliejų. Į šį bendrą jubiliejų iš Winnipeg, Kanados, atvyko kun. Justinas Bertašius, o iš Spring Valley, Illinois, kun. Pranas Kura.

Ilgai planuota tinkamiausiai atšvęsti šį jubiliejų: šventąja liturgija, muzikine programa, vaišėmis-banketu. Viskas ir įvyko pagal planą.

Iš vakaro suvažiavo kunigai jubiliatai, šventės pamokslininkas, kiti kunigai, klebono šeimos nariai ir dar kiti svečiai. Iš Clevelando atvyko Ryto Babicko vyrų oktetas su soliste. Septintą valandą parapijos salėj visi susėdo vakarienės, kurią paruošė Lietuvos vyčių kuopos darbščios virėjos ir patarnautojai. Baigiant vakarienę, paaiškėjo, kodėl oktetas ir solistė Irena Grigaliūnaitė į vakarienę atėjo dėvėdami koncertinius kostiumus. Okteto dirigentas Rytas Babickas buvo suruošęs trumpą dainų koncertą palinksminti tos šeimyniškos vakarienės dalyviam.

Sekmadienio rytą susiformavo procesija į bažnyčią, dalyvaujant Šv. Karsto vyčių atstovui, vaikučiam, nešantiem gėles ir vėliavukes, altoristam ir skaitytojam. Kolumbo vyčių palydimi, žygiavo kunigai jubiliatai. Bažnyčioj prie vargonų sėdo Rytas Babickas, apsuptas vyrų okteto ir solistės, kurie sudarė bažnytinį chorą. Per mišias buvo giedama lietuviškai ir lotyniškai.

Dievo Žodį skelbė ir jubiliejinį pamokslą sakė tėvas Antanas Jurgelaitis, domininkonas iš Providence, R.I. Apibūdindamas ne tiktai kunigystės kilnumą, bet ir jubiliatų keturių dešimčių metų ištikimą tarnybą Kristui ir Bažnyčiai, priminė, kad kunigas nėra iš savęs, nėra paskirtas sau, bet būti tarpininku tarp Dievo ir žmonių.

Įspūdinga buvo aukų atnešimo procesija. Joj dalyvavo ir jauniausieji, ir seniausieji parapiečiai, ir kun. Katarskio jaunutėliai giminaičiai, kurie prie altoriaus atnešė gėlių, paveikslus — šeimos ir Telšių seminarijos 1942 laidos, Šv. Tėvo apaštališką palaiminimą, lietuvišką kryžių, hostijas, vyno, vandens.

Po mišių parapijos salėj įvyko trijų jubiliatų pasveikinimas ir kavutė.

Iškilmingas jubiliejaus banketas įvyko Daytono Lietuvių klube. Visiem susėdus, maldą prieš valgį sukalbėjo tėvas A. Jurgelaitis. Po maldos, rodydamas pirštu į iškabą virš scenos su žodžiais "Šiandien su Jumis džiaugsmuose — kasdien su Jumis maldose", paragino, kad svečiai, iškilmėm užsibaigus, neužmirštų tos iškabos antrojo sakinio. Programos vedėja Elinor Sluzas pristatė garbės stalo svečius ir kvietė prie karštų valgių bufeto, kurį paruošė Daytono vyčiai ir padėjėjai.

Oktetas pradėjo koncertą patriotinėmis dainomis, po to jį tęsė žemaitiškomis dainelėmis, užbaigdamas lengvesnio stiliaus kūriniais.

Pertraukos metu okteto vedėjas Rytas Babickas, nuoširdžiai sveikindamas jubiliatą, įteikė kun. Katarskiui įvairių spalvų medžio drožinių paveikslą. vaizduojantį Žemaitijos gamtos kampelį.

Po to solistė Irena Grigaliūnaitė linksmino dalyvius įvairiomis dainelėmis, ne tiktai Lietuvoj, bet ir Amerikoj sukurtomis.

Jubiliatą kleboną sveikino eilė kunigų iš apylinkės ir iš toliau. Savo kurso draugui jubiliatas kun. Justinas Bertašius iš Kanados atvežė ir įteikė lokio gal-

Clevelando vyrų oktetas koncertuoja Hartforde, Conn., prie pianino okteto vadovas Rytas Babickas

vą su puskailiu, kad primintų malonius seminarijos laikus, kada Telšiuose prie vyskupo rūmų stovėdavo du lokiai ant laiptų prie didžiųjų vartų. Trečiasis jubiliatas kun. Pranas Kura džiugiais žodžiais palinkėjo savo klasės draugui visokeriopos laimės. Kun. Saulius Laurinaitis iš Columbus, Ohio, dėkojo kun. Katarskiui, kurio pavyzdžiu ir padrąsinimu jis apsisprendė siekti kunigystės.

Šeimos vardu dr. R. Gineitis, klebono svainis, jautriai perskaitė laiškutį iš Lietuvos, sesers ir brolių sveikinimus. Buvusi kun. Katarskio mokinė S. Jalionienė iš Chicagos dalinosi prisiminimais iš senesnių laikų.

Programai baigiantis, okteto vyrai pasikvietė kun. Katarskį į sceną. Kažkas parūpino kėdę. Jubiliatas pasijuto keliamas į aukštį — vienkart, dukart, triskart, visiem linksmai šaukiant "valio".

Paskutinį žodį tarė jubiliatas kun. Vaclovas Katarskis, bandydamas išreikšti beveik neišreiškiamą "ačiū" šeimos nariam, kunigam ir vienuolėm, parapiečiam — visiem, kurie prisidėjo prie šių retai kada įvykstančių iškilmių. Ypač įvertino rengėjų pastangas ir darbus.

AJY

Kun. Vaclovas Katarskis rugsėjo 26 su savo dviem kurso draugais — kun. Justinu Bertašium iš Winnipeg, Kanados, ir kun. Pranu Kuru iš Spring Valley, Ill., Daytone, Ohio, lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingai atšventė savo kunigystės 40 metų sukaktį.

CLEVELANDO OKTETO KONCERTAS HARTFORDE

Pagaliau atėjo ilgai laukta spalio 9-oji, ir ilgi planavimai buvo užbaigti. Beliko atvykti į Hartfordo Lietuvių Klubą išgirsti visiem žinomo ir daug kam girdėto Clevelando vyrų okteto. Hartfordo Lietuvių Bendruomenės valdyba, vadovaujama pirmininko Igno Budrio, pakvietė oktetą koncertuoti savo metiniam baliuj.

Buvo laukta gausios publikos, ir neteko nusivilti. Salėj visi stalai buvo užimti su daugiau kaip 200 dalyvių. Kurie atvyko ankstėliau, dar galėjo išgirsti paskutinės repeticijos skaidrius tonus, nes okteto vadovas Rytas Babickas tikrino akustiką ir dainos skambesį mūsų klubo salėj. Viskas buvo puiku.

Koncertas prasidėjo su nuotaikinga "Pajūrio daina". Publika buvo tuoj sužavėta ir dosnią ir įvairią programą lydėjo plojimais ir bisų prašymais. Oktetas išsijudino, pagavo publikos nuotaiką, pradėjo gestais ir mimikom iliustruoti dainas. Programa buvo įvairi, nuo liaudies dainų, kaip "Kas bus, močiute", iki estradinių motyvų "Lauksiu tavęs ateinant" ir iki patriotinių, kaip "Aras". Dainas "Mane motulė barė" ir "Gaudžia trimitai" atliko Irena Grigaliūnaitė, palydima okteto. Kitas, kaip "Netiesa, tai tikrai netiesa", "Žemaičių daina", atliko M. Motiejūnas ir bosas V. Žiedonis. Antroji koncerto dalis daugiausia buvo lengvesnio žanro, puikiai harmonizuota ir atlikta, palydėta šimtu katučių ir laimingų šypsenų.

Publikoj matėsi svečių iš tolimesnių vietovių, kaip Worcesterio, New Haveno, Waterburio, Newingtono, Monroe ir dar iš toliau. Orkestrui besiruošiant groti šokiam, atsidarė turtingas šaltų užkandžių bufetas, kuris tuoj buvo apgultas dviem eilėm išalkusio jaunimo ir vyresnių. Vakaro šeimininkės D. Grajauskienė, I. Kubilienė, J. DiBenedetto (Bernotaitė) ir B. Zdanytė sukosi kaip įmanydamos, kad visus stropiai aptarnautų. Pasisotinę visi kilo šokti, muzikos tono ir nuotaikos pagauti. Šokiai ir dainos tęsėsi iki vėlyvos nakties.

Hartfordo LB apylinkės valdyba visiem nuoširdžiai dėkoja už dalyvavimą koncerte-baliuj. Dėkoja ir visiem prisidėjusiem jį organizuojant. Ačiū visom poniom ir panelėm už pagalbą sudarant bufetą, ačiū už savo soduose augintas ir nuskintas gėles salei papuošti. Valdyba tikisi, kad visi maloniai praleido keletą valandų.

dlg

GAUTA LĖŠŲ JAUNIMO PROJEKTUI

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Chicagoj rugsėjo 30 gavo iš JAV valdžios fondo National Endowment for the Humanities 36,000 dol. jaunimo skyriaus dvejų metų projektui, pavadintam "The Lithuanian Heritage: The Many Views of Youth". 1981 metų paskutinį ketvirtį NEH taip pat buvo paskyręs lėšų planavimo darbam, nes uždavinys yra 1982-1984 paruošti lietuvių ir anglų kalbomis lietuvių kultūros vadovėlį, kurį parašys jaunimas tarp 14 ir 22 m.

Knygą ruošiant, pravedamas simpoziumų ir pašnekesių bei parodėlių ciklas jaunimui apie žodinės istorijos rinkimą, pačią lietuvių kultūrą ir išeivijos veiklą. Šie renginiai vyks pagrindinėse lietuvių kolonijose, talkinant grupėm, kurios projekto siūlymą savo patvirtinamais laiškais rėmė, — Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių Skautų Sąjunga, Moksleivių Ateitininkų ir Studentų Ateitininkų Sąjungos.

Jaunimo branduolį organizaciniame komitete sudaro Illinois universiteto Chicagoj studentai ir studentės. Koordinatorė yra Eileen Mackevich, globėjas — Stanley Balzekas Jr., vedėjas — kun. Antanas Saulaitis, SJ. Viso projekto būstinė yra lietuvių kultūros muziejus.

Planavimo tarpsny šimtai jaunimo iš keliolikos vietovių atsiliepė anketomis, siųsdami savo siūlymus, pageidavimus ir norą talkinti.

1982 M. VLIKO SEIMAS

(atkelta iš 3 psl.)

nešimą, kuriame tarp kitko taip nusakė uždavinius ateičiai: 1. Galutinai sukonsoliduoti TF organizaciją visame laisvame pasaulyje. 2. Sumoderninti aukų rinkimo metodus. 3. Kreipti didesnes pastangas į testamentų ir palikimų reikalus. Jis pasigenda tiesioginio ir konkretaus VLIKĄ sudarančių grupių įsijungimo į lėšų telkimą per savo partijas, sąjūdžius, platesnio VLIKO darbų garsinimo ir nuolatinio priminimo Tautos Fondo pastangų ir reikalo aukoti Lietuvos laisvinimo darbams.

Tautos Fondo valdybos pirm. J. Giedraitis pateikė apibendrinantį pranešimą apie Tautos Fondą prijungdamas finansinę apyskaitą, paruoštą Tautos Fondo iždininko V. Kulpos, ir aštuonių metų Tautos Fondo apžvalgą. TF pastoviai auga nariais, turtu ir testamentiniais palikimais. Suorganizuotos TF atstovybės Detroite, Californijoje, Floridoje, Chicagoje. Reikalinga atstovybė Clevelande. 1982 metais Tautos Fondui buvo geri. Užsieniuose atstovybės veikia: Anglijoje, dvi Australijoje ir geriausiai veikianti Kanadoje, kuriai vadovauja pirm. A. Firavičius. J. Giedraitis padėkojo visom TF atstovybėms ir ypač A. Firavičiui už jo nenuilstamą darbą telkiant aukas.

Papildomą pranešimą padarė Kanados TF atstovybės pirmininkas A. Firavičius ir įteikė VLIKO seimui per TF valdybos pirmininką J. Giedraitį $50,000 čekį.

Diskusijose tarptautinės politikos klausimais dr. K. Bobelis padarė bendrą tarptautinės padėties apžvalgą, ir dr. Domas Krivickas plačiau palietė dabartinę JAV ir Vakarų Europos santykių krizę ir Sovietų Sąjungos ekonominę krizę, ypač juodosios ir pilkosios rinkos apraiškas Sovietų S-goje ir satelituose.

Vakare įvykusiame bankete, kuriame dalyvavo per du šimtus asmenų, ir kuris praėjo su dideliu pasisekimu, koncertavo solistė Janina Čekanauskienė ir pianistė Raimonda Apeikytė.

Sekmadienį seimo dalyviai susirinko į Šv. Kazimiero bažnyčią išklausyti iškilmingų pamaldų, kurias atnašavo prelatas J. Kučingis, prasmingą pamokslą pasakė prel. P. Celiešius.

Seimas praėjo darbingoje ir geroje nuotaikoje. Didelė padėka priklauso seimo rengimo komiteto pirmininkui inž. Antanui Mažeikai ir komiteto nariam: Antanui Skiriui, Rimtautui Paškauskui, Elenai Gedgaudienei Arnoldui Kungiui, Ramūnui Bužėnui ir Simui Kvečui.

Seimas priėmė rezoliucijas.

Seimo metu suaukota Tautos Fondui apie $1,200. (Elta)

BRONIUS KVIKLYS

Vilkaviškio vyskupija

Naujosios knygos — Lietuvos bažnyčios, Vilkaviškio vyskupija — viršelis.

DIDELIS DARBAS IR GRAŽŪS ATSILIEPIMAI

Lietuvos vyskupijų serijinių knygų du tomai — "Telšių vyskupija" ir "Vilkaviškio vyskupija" — pasiekė Lietuvą. Vienas asmuo, juos gavęs, rašo: "Turiu prieš akis dvi didžiules knygas. Tai monumentalūs ir neįkainojamos vertės veikalai. Čia sutelkta ir architektūra, ir istorija, ir martirologija. Mums trūksta žodžių savo džiaugsmui išreikšti, kad jūs ten galite tokius didžiulius darbus atlikti. Mes čia galime tik melstis ir prašyti Aukščiausiąjį, kad jums nepritrūktų jėgų tesėti šį didžiulį užmojį iki galo. Tegul Dievas laimina jūsų darbus".

Panašūs atsiliepimai buvo gauti, kai pasirodė prieš metus pirmasis šios serijos veikalas — "Telšių vyskupija".

Kiek žinoma, jau visiškai baigiama paruošti spaudai trečiasis tomas — "Kauno arkivyskupija", o jų autorius Br. Kviklys dabar ruošia iliustracinę, architektūrinę ir istorinę medžiagą Panevėžio vyskupijos tomui. Džiaugiasi gavęs daug gerų Panevėžio vyskupijos bažnyčių nuotraukų.

Visa lietuviška visuomenė turėtų būti labai dėkinga redaktoriui Br. Kvikliui už jo didžiulį darbą užsimojus išleisti šešias šios serijos knygas, o kartu susidomėti jomis jas įsigyjant. Knygos gaunamos pas platintojus ir tiesiog iš leidyklos: Lithuanian Library Press, Inc., 3001 West 59th Street, Chicago, Ill. 60629.

Čia pat dar reikėtų prisiminti, kad autorius už darbą atlyginimo neima, o dar daug savų pinigų prideda beorganizuodamas fotografinę ir kitokią medžiagą. Tai reto pasišventimo mūsų kultūrininkas.

D.D.

ŠVENTOJO TĖVO JONO PAULIAUS II ENCIKLIKA DIVES IN MISERICORDIA. Spausdinta Vatikane. 80 psl.

Enciklika paskelbta 1980 lapkričio 30, pirmąjį advento sekmadienį. Ji turi čia suminėtus aštuonis skyrius su poskyriais.

I — Kas mato mane, mato ir Tėvą: 1. Gailestingumo apreiškimas; 2. Gailestingumo įsikūnijimas.

II — Mesijinė žinia: 3. Kai Kristus pradėjo veikti ir mokyti.

III — 4. Senasis Testamentas.

IV — Palyginimas apie sūnų palaidūną: 5. Analogija; 6. Ypatinga pagarba žmogaus orumui.

V — Velykinė paslaptis: 7. Kryžiumi ir prisikėlimu apreikštas gailestingumais; 8. Meilė stipresnė už mirtį ir nuodėmę; 9. Gailestingumo Motina.

VI — Maloningas . . . iš kartos į kartą: 10. Mūsų kartos vaizdas; 11. Nerimo šaltiniai; 12. Ar pakanka vien teisingumo?

VII — Dievo gailestingumas Bažnyčios pasiuntinybėje: 13. Bažnyčia išpažįsta Dievo gailestingumą ir jį skelbia; 14. Bažnyčia rūpinasi vykdyti gailestingumą.

VIII — Mūsų laikų Bažnyčios malda: 15. Bažnyčia šaukiasi Dievo gailestingumo.

Vysk. Vincentas Brizgys — KAZIMIERA KAUPAITĖ — MOTINA MARIJA. Švento Kazimiero Seserų Kongregacijos Steigėja. 1982. Išleido Švento Kazimiero Seserų Kongregacijos Rėmėjų Draugija. Spausdino Draugo spaustuvė Chicagoj. Iliustruota nuotraukom. 192 psl.

Šioj knygoj aprašomoji Kazimiera Kaupaitė — Motina Marija gyveno 1880.I.6 - 1940.IV.17. Įžangoj rašoma: "Praėjus 42 metams nuo jos mirties, jos prisiminimas ir ja susidomėjimas ne tik nesunyko, o daromi konkretūs žingsniai pradėti formalų jos gyvenimo įvertinimo procesą. Kiekvienam lietuviui bus ir įdomu, ir pravartu geriau pažinti Kazimieros Kaupaitės — Motinos Marijos asmenį".

Jos nuopelnus "Leidėjų žodyje" sumini Maria Rudienė, Šv. Kazimiero seserų rėmėjų draugijos pirmininkė:

"Motina Marija, įstojusi 1905 metais į vienuolyną, nuo 1907. VIII.30 iki mirties buvo Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos vienuole, nuo 1913 metų — jos vadove. Gavus popiežiaus Benedikto XV leidimą (. . .), būdama puiki organizatorė ir administratorė, grįžusi 1920 m. į Lietuvą, įsteigė Lietuvos Kazimieriečių Vienuoliją Pažaislyje, atidarė 29 pradžios mokyklas, 3 aukštesniąsias mokyklas, 2 ligonines. Už nuopelnus lietuvybei Lietuvos vyriausybė 1933 m. Motiną Mariją apdovanojo Gedimino ordinu."

"Dėka kazimieriečių veiklos, vadovaujant Motinai Marijai, ir Amerikoje atsirado lietuviškų mokyklų. Prieš I pasaulinį karą kazimierietės darbavosi jau 7 mokyklose, 1932 m. jau turėjo 2 mergaičių akademijas ir vadovavo 25 parapijinėms mokykloms, kuriose mokėsi apie 7,000 vaikų. Aukštesniųjų mokyklų skaičius 1955 m. pasiekė 6, o pradžios mokyklų, kurioms vadovavo ir mokytojavo 224 kazimierietės, pakilo iki 37. Mokinių skaičius pasiekė 9,400."

Knygoj Motinos Marijos gyvenimas ir veikla pavaizduoti keliomis dešimtimis trumpų, lengvai skaitomų rašinių.

PRISIMENANT A. A. ANTANINĄ GAIGALIENĘ

Philadelphijoj spalio 15 vakarą mirė mūsų mylima motina Antanina Čaplikaitė-Gaigalienė, sulaukusi 74 metų amžiaus. Velionė netikėtai susirgo prieš mėnesį, ištikta staigaus priepuolio smegenyse. Buvo atrasta jau be sąmonės savo namuose, jauniausios dukros belaukiant. Buvo susitarusios tą dieną pasimatyti.

Sąmonę atgavo Jeanes ligoninėj, tačiau buvo visiškai susuparalyžiuota, nors galėjo matyti ir girdėti bei pajudinti akis. Su ligoninės personalu bei vaikais galėjo "susikalbėti" tik pakeldama akis aukštyn. Savo dienas baigė gailestingo daktaro, kruopščių slaugių bei savo vaikų nuolatinėj priežiūroj.

Velionė buvo pašarvota Mykolo Bigenio laidotuvių namuose. Atsisveikinimas buvo spalio 19, o laidotuvės spalio 20. Laidotuvių mišias Šv. Andriejaus bažnyčioj koncelebravo kunigai K. Sakalauskas, J. Degutis ir A. Andriulionis. Palaidota Prisikėlimo kapinėse, palydėta gausaus būrio draugų ir pažįstamų. Po laidotuvių visi dalyviai buvo pakviesti į Fischers restoraną pabendrauti, su velionės šeima pabuvoti.

Kai prieš septynerius metus mirė mūsų tėvas, Adolfas Gaigalas, jis buvo labai gražiai spaudoj prisimintas vieno bičiulio, rašytojo-visuomenininko; už tai mes jam būsim visuomet dėkingi. Tačiau savo motinos gyvenimą prisiminti spaudoj nutarėm mes patys, jos trys vaikai. Juk mes geriausiai ją pažinom, mum, jos netekus, daugiausiai skauda . . .

-o-

Antanina Čaplikaitė-Gaigalienė gimė 1908 liepos 14 Vinkšninių kaime, Nedzingės valsčiuj, Alytaus apskrity, dzūko ūkininko didelėj šeimoj. Ji buvo devinta iš dešimties vaikų. Jos tėvas buvo Jonas Čaplikas, o motina — Karolina Matulevičiūtė-Čaplikienė. Apie savo ankstyvą vaikystę mažai tekalbėjo — turbūt per daug skaudėjo, nes, devynerių metų bebūdama, tapo našlaite, motinai mirus. Paklausus apie našlaitės buitį, tuoj ašara nuriedėdavo. Nenorėdavo apie tai kalbėti. Tačiau labai mylėjo savo gausią šeimą ir iki pat mirties rūpinosi jų visų likimu bei gerove, šelpė Lietuvoj esančius, kiek galėjo. Tai buvo šeima, kuri gerbė mokslą ir vieni kitiem padėjo jo siekti. Mūsų motiną į mokslą leido jos vyriausias brolis Julius Čaplikas, o vėliau ji pati išlaikė ir į gimnaziją Kaune leido savo jauniausią broliuką Vytautą. Šį tarpusavio pagalbos bei vienas kitu rūpinimosi paprotį motina įdiegė ir mum savo pavyzdžiu. Tai vienas iš brangiausių jos palikimų.

1933 pavasarį Antanina Čaplikaitė baigė Švč. Širdies Kongregacijos Kauno mergaičių mokytojų seminariją, kurios taurusis credo buvo: "Mūsų dirva — vaikų siela; mūsų derlius — tautos laimė!" Tai buvo septintoji mokytojų laida, pilna vilties ir užsimojimo šviesti nepriklausomos Lietuvos mažutėlius. Jaunoji Antanina pradėjo mokytojauti Lietuvos kaime; savo darbą labai mėgo, laikė labai svarbiu savo tautos ateičiai:

Užžėlė knygnešių keliai
dulkėti.
Nutilo karo viesulai žvangą.
Ėjai per kaimą . . . Lyg žibintas švietė
Tavojoj rankoj atversta knyga.

1935 ištekėjo už nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kapitono Adolfo Gaigalo ir netrukus įsikūrė savuose namuose Kauno Aukštojoj Panemunėj, Vaidoto gatvėj. Tuose namuose, skersai Nemuno, netrukus atsirado ir atžalynas: Audronė, Adolfas Kastytis ir Aušrelė. Mama nesustojo mokytojauti ir tą darbą tęsė Kaune iki pat išvykimo iš Lietuvos.

1944 liepos mėnesį visa mūsų šeima pasitraukė į Vokietiją. Tėvai mus išvežė mažučius, jauniausia sesuo buvo tik septynerių mėnesių kūdikis. Mūsų mama, kaip ir kitos pabėgėlių motinos, mus kažkaip stebuklingai išmaitino, išsaugojo per visą karą, per visokias vaikiškas ligas be vaistų, be atitinkamos mediciniškos priežiūros. Pabėgėlių stovykloj išmoko siūti, dažė kareiviškas antklodes, iš jų siuvo paltelius ir kitokią aprangą mum trim. Vyriausia dukra atsimena, kai iš visokių spalvų išardytų vilnonių siūlų mama vėl megzdavo iš naujo šiltas kojines žiemai. Vieną kartą, dukrai suabejojus tokių rainų kojinių "gražumu", mama paaiškino, kad mergytės, nešiojančios tokias kojines, bus margos ir gražios kaip lietuviškos gegutės. Nuo to laiko "gegutiškos" kojinės buvo nešiojamos su dideliu malonumu ir pasididžiavimu.

Antanina Čaplikaitė-Gaigalienė

Dabar, iš patogaus šiandieninio gyvenimo žiūrint į praeitį, yra tikrai nuostabu, kaip motina sugebėjo tose sąlygose mus visus tris skaniai pavalgydinti, aprengti ir visom šventėm gražiai pasiruošti, į visokius vakarėlius, sueigas bei stovyklas išleisti, tautinius, Pirmosios Komunijos bei Sutvirtinimo dienos gražius drabužėlius parūpinti, kiekvieną dieną laidytais kaspinais kasytėse į mokyklą išleisti. Toks darbštumas buvo būdingas mūsų dzūkei motinai, kuri dažnai yra juokavusi, kad dzūkai moka "iš nieko" ir pavalgyti, ir apsirengti, ir dar svečią gražiai pavaišinti. Ji sakydavo, kad dainuodami dzūkai išmokė savo krašto gelsvą smiltį žaliuoti, žydėti ir derlių nešti.

1949 rudenį mūsų šeima atvyko į JAV ir įsikūrė Philadelphijoj. Tėvai pradėjo sunkų darbą šio krašto fabrikuose, savo skaudančiais sąnariais ir prakaitu nupirkdami savo vaikam geresnį rytojų. Motina, nors turėdama dar mažamečius vaikus, pradėjo dirbti namų reikmenų fabrike, o vėliau ilgus metus dirbo didelėj siuvykloj. Beveik niekada nesiskųsdavo sunkiu darbu bei fiziniais negalavimais — labai nemėgo kalbėti apie savo ligas bei operacijas. Vaikų gerovę ir jų reikalus visada statė prieš savo. Atsimenam, kai, dukrai prireikus tautinio kostiumo, motina užsakė labai gražų, menišką, aukštaitiško stiliaus kostiumą iš savo buvusios mokytojos, garsios audėjos A. Tamošaitienės, iš tolimos Kanados. Užsakė drabužį pilną melsvų ir rausvų spalvų, su puošniomis raudonomis žičkomis, su "žirgučiais, grėblučiais ir vuogelėmis". Užsakė, kad įaustų aukso ir sidabro gijų, lyg norėdama jų spindesį įausti į pačių dukrų gyvenimą. Dukras į marčias išleido su gražiais kraičiais, su sidabro ir porcelano dovanomis, kai tuo tarpu pati vilkėjo tą patį apsiaustą keturias-penkias žiemas. Su džiaugsmu ir dovanėlėmis laukė visuomet savo penkių anūkų: Indrės, Giedriaus, Danutės, Stepuko ir pačios jauniausios — Laimutės. Ir visa tai darė su dideliu malonumu, nes tame matė prasmę ir pasitenkinimą, baigdama austi tą ilgą meilės juostą tik mirties patale:

Audžiau, audžiau tų juostelį
Daug naktų, daug juodų . . .
Pyniau, pyniau tų gorcelį
Iš rugučio šiaudų.
Šaudzyklėlė nardė, siaudė
Su gelsvu siūlaliu,
O dalelė man išaudė
Daug raukšlalių gilių . . .

-o-

Kun. Stasys Yla savo gražioj maldoj "Už mirusiuosius" klausia: "Viešpatie, kokiais ryšiais mus sujungei su tais, kuriuos vadiname seneliais ir proseniais? — Jie perdavė gyvybės pradą, dorybės lobį, medžiagines gėrybes." Mum motina paliko visa tai — ir dar daugiau. Ji nebuvo gražbylė visuomenininkė ar veikėja, nepaliko ji prirašytų tomų ar muzikos kūrinių, — tačiau ji buvo daugiau negu visa tai — ji buvo ištikima ir atlaidi motina ir geras, labai geras žmogus. Ji paliko mum savo paprastumo, taupumo ir didelio darbštumo pavyzdį. Ji paliko mum meilę knygai, dainai, juokui ir žmonėm. Ji paliko mum didžiavimąsi savo kilme — neturtinga, nuoširdžia, vaišinga, linksma, ežerėliuose, dainose ir legendose paskendusia Dainava, davusia Lietuvai tiek daug rašytojų, menininkų, dainininkų, vyrų ir moterų mokslininkų. Savo pavyzdžiu mokė niekada neteisti kitų žmonių — tą palikti Dievui. Savo vaikų mažmožiais nelepino; stipriai tikėjo, kad iš lizdo išskridę paukščiai turi būti savarankiški ir savo nepasisekimus patys išspręsti; tačiau didelei nelaimei ištikus, negalėjo būti geresnio draugo negu mama.

Mūsų motinos dar vienas būdingas bruožas buvo natūralus kilnumas ir mandagumas, be jokio dirbtinio lipšnumo bei veidmainiškumo. Giliai širdy ir atsiminime liko jos ramus būdas, giedri nuotaika ir švelnus veidas. Mirė ji taip, kaip gyveno: ramiai, pasiruošusi, nepalikusi vaikam nei mažiausio rūpesčio. Mirė kaip daugumas tėvų ir motinų: neužtektinai suprasta, neužtektinai padėkota, neužtektinai įvertinta.

-o-

102-oje psalmėje randam šiuos žodžius: "Žmogaus dienos kaip žolės, jo žydėjimas kaip lauko gėlės. Papučia vėjas — ir jo nebėra, ir nesurandama jo buvimo vietos".

Nors mūsų motinos jau nebėra jos mylimuose nameliuose Philadelphijoj, Draugystės gatvėj (Friendship Street), nors ji jau nebendraus su nuostabiai draugiškais ir nuoširdžiais to miesto kolonijos lietuviais, ji visuomet bus su mumis, jos vaikais ir anūkais. Jos siela mus laimins ir džiaugsis mūsų pasisekimais. Nelaimei aplankius, prisiminsim jos stiprumą ir mėgstamiausią priežodį: "Nėra to, kas neišeitų į gera".

Palaidojom motiną greta mūsų a.a. tėvelio, jai svetimo krašto kapinėse, toli nuo Merkinės ir Alytaus, toli nuo jos numylėto Daugų ežero, toli nuo Dzūkijos berželių ir pušaičių. Savo krašto kapus mama su ilgesiu prisimindavo: kokie jie buvo liūdni rudenį, kokie jie buvo nuostabiai tylūs vasaros sekmadienio popietėj, pilni mirtų ir visokių gėlelių, dūzgią bitelėmis, šnerą poteriais iš po baltų skarelių ant medinių, nuplušusių suoliukų. Lyg apie mūsų motiną rašo poetas Kazys Bradūnas:

Kieti tėvų parapijos kapai
Manęs po visą žemę ieško,
Mano gimtadienį pasižymėję
Į baltą kūdikystės knygą...
Girdžiu, kaip šaukia
Šeimyniškai vardu.

Amžiną atilsį duok mirusiai mūsų motinai, Viešpatie, ir amžinoji šviesa jai tešviečia. Tegul ilsisi ramybėje.

Liūdesyje likę vaikai,
Audronė Mėlynienė,
Aušrelė Tautkienė ir
dr. Adolfas Kastytis Gaigalas

LSS vidurio rajono vadovių ir vadovų sąskrydyje Clevelande LSB vadovų sueigą pravedė v. s. fil. A. Paužuolis ir kun. G. Kijauskas, S.J. Nuotr. V. Bacevičiaus

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba Chicagoje. Iš k. Vytas Plioplys — pirmininkas, Dalia Musonytė — sekretorė, Vytenis Rasutis — narys.

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINY

Gruodžio 11 - 12, Kultūros Židinio rudens šventė. Šeštadienį 7 v.v. koncertas ir šokiai; sekmadienį jaunimo pamaldos ir paroda.

Gruodžio 18, šeštadienį, tradicinės skautų Kūčios didžiojoj salėj.

Gruodžio 19, sekmadienį, privatus pobūvis mažojoj salėj.

Gruodžio 31, penktadienį, 9:30 v.v. bendro organizacijų komiteto rengiamas Naujų Metų sutikimo balius.

Sausio 9, sekmadienį, Maironio mokyklos Kalėdų Eglutė.

Sausio 15, šeštadienį, Klaipėdos atvadavimo minėjimas. Rengia N.Y. šauliai mažojoj salėj.

Sausio 16, sekmadienį, mažojoj salėj "Auksinių Metų" ankstesnės kartos pagerbimas. Rengia Lietuvių Katalikių Moterų Sąjunga.

Sausio 22, šeštadienį, privatus pobūvis didžiojoj salėj.

Sausio 29 - 30, dail. K. Žoromskio paroda mažojoj salėj.

Vasario 5, šeštadienį, New Yorko ateitininkų ruošiamas tradicinis kaukių balius.

Vasario 12- 13, L. Bendruomenės ruošiama jungtinė dailės paroda visose patalpose.

Vasario 20, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo minėjimas.

Vasario 27, sekmadienį, skaučių suvažiavimas mažojoj salėj.

Kovo 6, sekmadienį, N.Y. skautų Kaziuko mugė, pamaldos ir pietūs.

Kovo 12, šeštadienį, A. Balašaitienės knygos pristatymas maž. salėj.

Kovo 13, sekmadienį, Tautodailės Instituto renginys.

Kovo 13, sekmadienį, Tautodailės Instituto posėdis maž. salėj.

Kovo 19 - 20, dail. Česlovo Janušo sukaktuvinė paroda didž. salėj.

Kovo 26-27, dail. R. Ingelevičienės darbų paroda didžiojoj salėj.

Balandžio 9, šeštadienį, Laisvės Žiburio radijo pavasario parengimas.

Balandžio 10, sekmadienį, Atvelykio stalas. Liet. Mot. Fed. N.Y. klubas.

Balandžio 16, šeštadienį, L. Bendruomenės suvažiavimas maž. salėj.

Balandžio 17, sekmadienį, Balfo renginys.

Balandžio 23, šeštadienį, skautų jubiliejinis pavasario koncertas ir balius.

Balandžio 30 šeštadienį, Lietuvių Atletų Klubo bingo darbuotojų susirinkimas mažojoj salėj.

Gegužės 1, sekmadienį, metinis KASOS Kredito Unijos narių susirinkimas mažojoj salėj.

Gegužės 7, šeštadienį, Tautos Fondo suvažiavimas.

Gegužės 15, sekmadienį, tradicinė Kultūros Židinio pavasario gegužinė.

Birželio 4, šeštadienį, vyrų choro Perkūno koncertas.

Birželio 5, sekmadienį, Maironio mokyklos mokslo metų užbaigimas.

Birželio 7, 8 ir 9, Australijos lietuvių sportininkų viešnagė New Yorke.

Šie renginiai buvo užregistruoti Kultūros Židinio raštinėje iki š.m. gruodžio 5. Jeigu yra netikslumų, pakeitimų ar reikalinga papildymų, prašoma kreiptis į Kultūros Židinio prižiūrėtoją Kazimierą Kizį, 235-8386, arba į Alg. Šilbajorį, 846-7636.

Birželio 12, sekmadienį, tragiškųjų birželio įvykių minėjimas.

Patalpos dar neužimtos šiais savaitgaliais: gruodžio 19 didž. salė, **sausio 23** abi salės, **vasario 6** abi salės, **vasario 19** abi salės, **vasario 26** abi salės, **vasario 27** didžioji salė, **kovo 12** didžioji salė, **kovo 13** mažoji salė, **balandžio 24** abi salės, **balandžio 24** abi salės, **balandžio 30** didž. salė, **gegužės 8** abi salės, **gegužės 14** abi salės, **gegužės 21 ir 22** abi salės.

Posėdžiam, susirinkimam, sueigom, repeticijom, treniruotėm, pomirtiniam ar sukaktuviniam pietum patalpas taip pat reikalinga užsisakyti iš anksto, pranešant K. Židinio prižiūrėtojui.

— **II-ųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių** organizacinį ir varžybinį komitetą sudaro: pirm. V. Adamkus, vicepirm. R. Dirvonis, K. Ambutas, V. Ambutas, R. Babickas — tinklinio vadovas, A. Bartkus — lauko teniso vadovas, A. Bielskus — lengv. atletikos vadovas, V. Brizgys, V. Čiurlionis — slidinėjimo vadovas, V. Čyvas, R. Fabijonas — šachmatų vadovas, R. Gaška, A. Grigaras — plaukimo vadovas, V. Grybauskas — spaudos atstovas, J. Kaunas — futbolo vadovas, J. Kavaliauskas — stalo teniso vadovas, R. Korzonas — krepšinio vadovas, A. Lauraitis — iždininkas, Z. Mereckis, K. Miklius, R. Pauperienė, A. Smolinskas — golfo vadovas, D. Stankaitienė, A. Tamošiūnas, Z. Žiupsnys ir B. Keturakis. II PLS Žaidynės bus 1983 birželio 26 — liepos 2 Chicagoj, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu.

IŠ VISUR

— **Tautinių Šokių Institutas** praneša, kad visi aktyvūs tautinių šokių vienetai prašomi registruotis pas instituto pirmininkę. Adresas: Galina Gobienė, 6849 N. Vernon St., Dearborn, Mich. 48127. Užsiregistruoti reikia iki š.m. gruodžio 31. Papildyta-patikslinta registracija reikalinga susirašinėjimui septintos tautinių šokių šventės reikalais. Neužsiregistravusios grupės nebus įtrauktos į aktyvų sarašą ir joks tolimesnis susirašinėjimas su jomis nebus vedamas.

— **V lietuvių jaunimo kongreso** akademinės programos komisija paruošė "Kongreso Vadovą". Šis leidinys bus naudojamas paruošti PLJK atstovus studijų dienoms, kurios vyks 1983 liepos 11-21 Trent Universitete, netoli Toronto.

— **Rusnė Kasputienė ir Birutė Bublienė** vadovauja V lietuvių jaunimo kongreso stovyklos techninės ruošos ir programos komisijom. V PLJK stovykla vyks tuoj po II Pasaulio Lietuvių Dienų Chicagoj, nuo 1983 liepos 4 iki liepos 10 Oberlin College, apie 50 mylių nuo Clevelando, Ohio.

— **VI-je dainų šventėj,** kuri bus 1983 liepos 3 Chicagoj Pasaulio Lietuvių Dienų metu, dalyvaus lietuvių chorai iš Brazilijos ir Australijos. Iki šiol jau yra užsiregistravę 37 suaugusiųjų chorai su 1335 dainininkais ir 8 jaunučių chorai su 460 dainininkų.

— **II-se Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse** bus pravestos varžybos futbole, golfe, krepšinyje, lauko tenise, lengvojoje atletikoje, paukime, stalo tenise, šachmatuose, šaudyme ir tinklinyje. Sporto žaidynės vyks Chicagoje 1983 birželio 26 - liepos 2, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu.

— **Dr. Žigas** prieš 30 metų iš Australijos nuvyko į Naująją Gvinėją ir ten pastoviai įsikūrė. Jis išaiškino vieną nervų ligą, kuri pasirodė esanti užkrečiama virusinė liga. Savo atradimu atkreipęs pasaulio medicininių sluoksnių dėmesį, dr. Žigas buvo išrinktas Queenslando medicinos tyrimų instituto nariu.

— **Visuomenininko premija,** kurią kasmet skiria Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija, šiemet bus paskirta labiausiai pasižymėjusiam Europos lietuviui veikėjui. Premijavimą pravesti paprašytas vysk. A. Deksnys. Premijos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

—**Australijos skautų-skaučių rajono stovykla** įvyks sausio 2-12 Gilwellio parke, Australijos skautų vadų stovyklavietėj. Rengimo komitetui vadovauja Henrikas Antanaitis. Stovyklai duotas "Mūsų Lietuvos" vardas. A. Jakštas padarė jos ženklo projektą. Ženklą gamins australų firma. Bus paruošti specialūs stovyklos marškiniai su stovyklos ženklu.

— **Vilius Bražėnas,** žurnalistas ir paskaitininkas, paskutiniu laiku vėl paskelbė keletą laiškų Floridos amerikiečių spaudoj: Bonita Banner, Fort Myers News-Press, Naples Daily News. Visur amerikiečiai perspėjami apie komunizmo grėsmę ir primenami okupuotos Lietuvos reikalai.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** A. Liobis, Middlesex, N.J., Rita Bagdonas, Ormond Beach, Fla. Užsakė kitiem: B. Kumpa — Leonardui Kumpai, St. Petersburg, Fla. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apygardos surengtuose "Susipažinkime su organizacija" kursuose A. Margalis (trečia iš kairės), aiškina margučių dažymą.

LIETUVOS VYČIŲ VIDURINIO ATLANTO APYGARDOS VEIKLOJ

JAV-ėse yra keturios Lietuvos vyčių apygardos. Pati didžiausia ir galbūt veikliausia yra Vidurinio Atlanto apygarda. Jai pirmininkauja ilgametis pirmininkas ir garbės narys Larry Janonis. Apygardos kuopų esama nuo New Yorko iki pat Floridos. Tris kartus per metus šaukiami apygardos kuopų suvažiavimai: kovo, birželio ir spalio mėnesiais.

Spalio 3 suvažiavimas įvyko Šv. Kazimiero parapijoj, Amsterdam, New York. Šeimininkavo 100-oji kuopa.

Suvažiavimas prasidėjo mišiomis, per kurias parapijos klebonas kun. Kęstutis Balčys pasveikino delegatus. Salėj , prieš pradedant posėdžius, tylos minute buvo pagerbtas neseniai miręs Brolis Jurgis Petkevičius, OFM, veiklus vytis ir buvęs apygardos valdybos narys.

Posėdžiam vadovavęs L. Janonis pristatė 100 kuopos pirmininką Anthony Radzevich, kuris šiltai pasveikino dalyvius ir džiaugėsi, kad jų tiek daug susirinko. Išrinkti mandatų ir rezoliucijų komitetai ir išklausyti apygardos valdybos ir komitetų raportai.

Visais balsais buvo išrinkta beveik ta pati valdyba, ir Larry Janonis pasiliko pirmininkauti.

Dosniai buvo paaukota įvairiem lietuviškiem tikslam. Elena Šaulytė pranešė, kad Lietuvos parapijų adoptavimas gražiai progresuoja. Jau daug kuopų adoptavo išsirinktas parapijas Lietuvoj. Mūsų kuopa (12-oji Manhattane) išsirinko Šv. Jurgio parapiją Kėdainiuose, nes keli kuopos nariai iš ten kilę. Kiekvieną mėnesį per kuopų susirinkimus visi meldžiamės "už mūsų parapiją".

Adelė Dauzickas (110 kp. — Maspeth, N.Y.) ir Dalia Bulvičiūtė (12 kp. — Manhattan, N.Y.), kurios atstovavo apygardai Clevelando seime, davė savo pranešimus. Mandatų komisija pranešė, kad dalyvauja 150 su viršum narių ir svečių. Rezoliucijų komisija perskaitė gausų glėbį rezoliucijų, tarp kurių buvo specialūs apygardos sveikinimai kun. Branui Bulovai, mūsų apygardos dvasios vadui, kuris buvo Šv. Tėvo pakeltas į prelatus.

Įteikti keli 3-ojo laipsnio vyčio medaliai ir vienas 4-ojo. Šis teko labai nustebusiam ir nudžiugusiam kun. Kęstučiui Balčiui, 100-osios kuopos ilgamečiui dvasios vadui.

Tarp sveikinimų buvo ir centro valdybos pirmininkės Loretos Stukienės sveikinimas. Ji visus kvietė dalyvauti seminare "Susipažinkime su organizacija", kuris bus spalio 9 Pittston, Pa. Taip pat kvietė atvykti spalio 16 į Putnam, Conn. Ten Alkos muziejuj bus dedikuotas vyčių archyvui kambarys.

Nutilus vyčių himno paskutiniam garsam, vaišingos kuopos šeimininkės kvietė prie gausiai apkrautų stalų. O man, kaip Bulvičiūtei, tie stalai labai patiko, nes daug patiekalų buvo — iš bulvių.

Apygardos delegatai širdingai dėkoja kun. K. Balčiui ir 100-jai kuopai už malonų priėmimą. Kitas suvažiavimas bus Bayonne, New Jersey.

-o-

Spalio 9 per rudens spalvomis pasipuošusius Pocono kalnus visi keliai vedė į Pittstoną, į Lietuvos vyčių seminarą — "Susipažinkime su organizacija". Važiavom keturiese. Turėjau garbę kaliauti su trimis garbės nariais: centro valdybos pirmininke Loreta Stukiene, Elena Šaulyte ir apygardos pirmininku Larry Janonis. Visi mes prisidėjom prie seminaro vedimo.

Kalnų gryno oro išalkintus mus Pittstone atgaivino karšta kava ir 43-osios kuopos keptos bandelės. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Ališauskas visus pasveikino ir palinkėjo vaisingo darbo, primindamas, kad tuojau po seminaro bus mišios. Sveikino 43-osios kuopos pirmininkė Ann Challan, džiaugdamasi, kad susirinko tiek daug narių ir svečių. Dalyvavo šimtas su viršum.

Tokie seminarai kadaise buvo dažnai ruošiami, bet paskutiniu laiku buvo kiek užmiršti. Dabar centro valdyba su narių talka juos pernai atgaivino Philadelphijoj. Praėjo su dideliu pasisekimu, todėl šiemet rengėm seminarą Pittstone.

Seimą, kurio šūkis buvo "Klausyk ir daryk", pravedė Larry Janonis. Anne Klizas Wargo paaiškino kultūros komiteto veiklą, o Anne Margalis visus įtraukė į margučių marginimą ir šiaudinukų gamybą. Išdalyta įvairiausių brošiūrėlių ir išstatyta pritaikytų eksponatų.

Apie ritualo komiteto darbą paaiškino Anne Adamėnas. Tarp kitko ji kalbėjo apie taškų sistemą, kuria pasiekiama vyčių 4 laipsnį. Sveikinam Anne, taip gerai atlikusią savo pareigą, ir linkim tolesnio panašaus darbo. Ji pavadavo sergančią Jovitą Sleder.

Loreta Stukienė kalbėjo apie lietuviškų reikalų komitetą. Šio komiteto įkūrėjas — kun. Jonas Jutt, žinomas kaip ragintojas "laiškų rašyme". Loreta padėkojo Bernice Avižai, taip kruopščiai redaguojančiai "LRK Biuletenį", kuriame yra daug adresų ir raginimų rašyti laiškus Lietuvos tikslam. Dabartinis lietuviškų reikalų komiteto pirmininkas yra dr. Jokūbas Stukas. Mūsų pirmininkė ne tik kalbėjo, bet ir veikė. Išdalino popierių, vokus ir plunksnas ir liepė visiem parašyti nors kelis laiškus. O pati, kaip "griežta mokytoja", vaikščiojo aplink, padėdama ir paragindama. Visiem baigus, laiškus (kurių buvo gana daug) surinko ir priklijavo pašto ženklus.

Paskutinėj seminaro daly dalyvavo Larry Janonis, Loreta Stukienė ir Elena Šaulytė. Talkino Adelė Dauzickas ir Dalia Bulvičiūtė. Buvo kalbama apie valdybos narių pareigas — pradedant prezidentu ir baigiant maršalkom.

Po seminaro visi nužygiavom į bažnyčią. Baigiant mišias, galingai skambėjo vyčių himno žodžiai gražioje bažnyčioj: "Nuženk, Galybe, iš dangaus, sustiprink jauną vyčių dvasia". Ir tikrai, sprendžiant pagal seminaro sėkmingumą, ta Galybė mus stiprino.

Baigiant norisi širdingai padėkoti kun. P. Ališauskui ir 43-ajai kuopai bei jos pirmininkei Ann Challen, taip vykusiai pasiruošiant seminarui. Manau, kad mes visi pridėjome kelis svarus per gausias vaišes. Bulvinės dešros buvo "dieviškos".

Kitais metais lauksim pakvietimų iš kitų kuopų. O gal ir kitos apygardos susigalvos pasekti mūsų geru pavyzdžiu? Atsinaujinimas organizacijos veikloj visiem sveikas.

Dalia Bulvičiūtė
12 kuopos korespondentė

DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

PUIKI DOVANA 1982 METŲ KALĖDOMS

Siuntinys No. 1. — 1982.

1 pora geriausių "Levi" denim jeans; 1 pora "Wrangler" velveto jeans; 3 metrai geriausio šilkinio aksomo suknelei; 3 metrai vilnoninės eilutei medžiagos su įrašu "All wool made in England"; 1 komplektas vyriškų arba moteriškų žieminių apatinių rūbų; 1 svaras geriausių mohair vilnonių siūlų; vilnoninė arba šilkinė suknelei medžiaga.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu $400.00

Į šį siuntinį dar galima pridėti 7 svarus įvairių prekių: medžiagos galima pridėti 4 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 m.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu): Avikailiai 3/4, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailo pamušalas, graži apykaklė, sveria 5 v. $220.00

Dirbtinio minko kailis paltui, De-lux, sveria 5 v.	$100.00
Pigesnis minko kailis paltui, sveria 5 sv	$ 88.00
Jeans, rumbuoto velveto	$ 42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis	$ 44.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	$ 12.00
Teleskopic lietsargis	$ 12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	$ 44.00
Puiki suknelei medžiaga	$ 40.00
Šilkinio velveto medžiaga suknelei, 3 m.	$ 66.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	$ 80.00
Angliška vilnonė eilutei medžiaga, 3 m.	$ 66.00
Angliška vilnonė eilutei medžiaga, 3 m.	$ 80.00
Angliška vilnonė eilutei medžiaga, 3 m.	$100.00

Šie produktai galima siųsti su rūbais: ½ sv. arbatos — $4.00, ½ sv. nescafes — $6.00, 1 sv. pupelių kavos — $7.00, 1 sv. šokolado — $7.00, 40 cigarečių — $5.00.

Sudarant siuntinį iš minėtų prekių reikia pridėti persiuntimui $52.00.

Siunčiame pramoginės ir kitokios muzikos plokštelės.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame išsirūpinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta į Lietuvą.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)
11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND. Tel. 01 460 2592.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Prunskio, Bolševikų nužudyti šauliai, 7 dol.

M. Blyno, Lietuvos senovės paminklai, 10 dol.

V. Alanto, Paversmiai. Eilėraščiai, įrišta į kietus viršelius, 10 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodami lietuviški tautiniai drabužiai vidutinio ūgio berniukui ir merginai. Dydis apie 14-16. Darbininko adm.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 10 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 6 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas vaikam. Paveiksluotas — 6 dol.

Pridedama persiuntimui po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės, o taip pat ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kalėdos, Aušros Vartų Montrealio choro įdainuota 14 kalėdinių giesmių: Tyliąją naktį, Skubinkit piemenys, Nakties tyloje, Piemenėliams, vargdienėliams, Tylią naktį, Angelų balsai, Sveikas Jėzau gimusis, Linksmų Kalėdų, Laukiame su viltim, Berneliai kelkit, Ateikit vaikeliai. Tyliąją naktį, Linksmą giesmę ir Iš padangių tolimų. Kaina 10 dol.

Nauja diena, Dainos pasišokti ir klausytis. Dainuoja dvynukai Astra ir Andy Šalčiai: **Serenada**, Oi niekados, niekados nepamiršiu, Neišeik, neišeik tu iš sodžiaus, Už kalnų toli toli, Meilės ieškok, Paskutinis sekmadienis, Aš atsimenu namelį, Man tu graži, Kaiminka, Iškelkime stikliuką, Nauja diena, Tave aš pažinčiau tamsią naktį, Ar skirsimės. Kaina 10 dol.

Tarp tostų ir dainų, estradinė muzika, atlieka Rimas Kasputis su moderniška gitarų-trumpetės-a deono elektrine akustikos palyda. Dainuoja: Vien tik mums, Pavasaris gimtinėj, Prie šaltinio, Varžybos, Ateis tokia diena, Vai žydi, žydį, Paryžiaus tango, Žibuoklės, Mergužėlė ir Vėlyvi žiedai. Kaina 9 dol.

Lauksiu tavęs ateinant. Montrealio vyrų okteto įdainuota 17 patriotinių lietuviškų dainų ir maršų. Kaina 10 dol.

Taip pat gaunamos ir šios nauiausios plokštelės: **Kur gintarais.** — Montrealio jaunimo ansamblis atlieka 16 kūrinių. Kaina 10 dol. **Dainos, muzika ir gėlės** — įvairių kompozitorių ir artistų atlikti 12 kūrinių. Kaina 9 dol. **Leonas Baltrus** — arijos ir dainos. Kaina 8 dol. **Aras... toli nuo tėvynės** — Toronto vyrų choro dainos. Kaina 10 dol. **Nerija** — Clevelando studenčių vieneto dainos. Kaina 8 dol. **Pavasaris** — dainuoja dvynukai Šalčiai Vokietijoj. Kaina 10 dol. **Užaugau Lietuvoj** — lietuviškų dainų rinkinys. Kaina 8 dol.

Persiuntimui pridedama 1 dol. už kiekvieną plokštelę.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, naujos lietuviškos knygos ir lietuviški suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KALĖDOMS GRAŽI DOVANA

Dainuojam su Lione — Sol. L. Jodytės; Mano Lietuvos prisiminimai — Sol. L. Jodytės; Sodžiaus garsai — J. Stankūno kūriniai; Yakutis — Sol. K. Yakučio įdainuota; New Yorko vyrų choras — įvairios choro dainos. 5 plokštelės už 12 dol. su persiuntimu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lietuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our layaway plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

ATTENTION
SERIOUS JOB SEEKERS!

Would you like to set your own hours with practically no limit on earnings and have vacations as desired? If so, then why not conveniently work with us sorting/bundling mail. Receive work and payments by mail. Start immediately! For information, a self-addressed, stamped envelope assures a prompt reply.

Mail Marketing Services, P.O. Box 2590, Ocala, Florida 32678

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it" : vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 13%
Už didelius ir mažus certifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visu rūšių paskolas.

"KASA priima švenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų".

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.
KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

APREIŠKIMO PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Lapkričio 28, sekmadienį, tuoj po sumos Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje įvyko tos parapijos metinis susirinkimas. Parapijos klebono ir tarybos iniciatyva pirmoji dalis buvo skirta didžiojo tautinio atgimimo poeto Maironio 50 metų mirties sukakčiai paminėti.

Šiai daliai vadovavo parapijos tarybos pirmininkas Alfonsas Samušis, įžangos žodyje prisimindamas Maironį, jo sukaktis, jo reikšmę lietuvių tautai. Dėl to jis buvo įtrauktas į šios dienos programą.

Apie Maironio gyvenimą, jo kūrybą ir jo reikšmę kalbėjo Paulius Jurkus, o Aloyzas Balsys paskaitė du Maironio eilėraščius — Miškas ūžia, verkia gaudžia ir Nebeužtvenksi upės bėgimo.

Pereinant į antrąją dalį — į susirinkimą, Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa visus pavaišino kava ir sumuštiniais. Tuoj prasidėjo ir susirinkimas. Klebonas kun. Jonas Pakalniškis padarė pranešimą apie parapijos stovį. Sumokėtos visos skolos ir jau banke yra sutaupytų pinigų. Dėl to pradėti parapijos patalpų remontai. Išvalytos ir naujai išlakuotos abiejų salių grindys, nudažyti laiptai į žemutinę salę, tuoj bus pakabintos naujos langų draperijos didžiojoje salėje. Pataisyta ir šildymo sistema.

Kvietė visus gausiau lankyti savo bažnyčią. Susirinkę pasisakė įvairiais parapijos klausimais, kaip daugiau pritraukti jaunimo, kaip pagyvinti parapijos veiklą.

Buvo ir parapijos tarybos rinkimai. Perrinkta ta pati taryba, kuriai pirmininkauja Alfonsas Samušis. Vietoje pasitraukusių kelių narių, į tarybą dar išrinkti: A. Radzivanienė, Vyt. Vaičiulis, V. Dubauskas, Onutė Povilaitytė.

Pamaldos žmonių dalyvavo kur kas daugiau nei susirinkime. Gaila, kad nejaučia pareigos atsilankyti į tokius susirinkimus, kur sprendžiami parapijos reikalai. Susirinkime dalyvavo apie 120 asmenų. (p.j.)

NEW YORKO IR NEW JERSEY ATEITININKAM SENDRAUGIAM

Mieli Ateitininkai,

Seniai buvome susirinkę, ir mūsų veikla labai nutilus. Bandėm perrinkti valdybą, bet neradom sutinkančių kandidatuoti. Po ilgų pasitarimų 1979 balandžio mėn. išrinkti valdybos nariai sutiko pasilikti dar vieniem metam.

Pasilikę nariai su Kosto Norvilos papildymu sudaro valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis šiaip: Juozas Rygelis — pirmininkas, Kostas Norvila — vicepirmininkas, Renata Alinskienė — sekretorė ir Pranė Ąžuolienė — iždininkė.

Nauja valdyba gruodžio 12, sekmadienį, rengia atsinaujinimo valandėlę ir po to susirinkimą Apreiškimo parapijoj. Apreiškimo parapija mum yra kaip tėviškė. Čia suvažiavom iš Europos. Čia daugelio buvo vestuvės ir krikštynos. Čia būdavo visų organizacijų susirinkimai. Daugeliui mūsų senutė parapija yra kaip namai.

Mūsų sąrašuose yra 100 su viršum narių, bet susirinkimuose paskutiniais metais daugiausia susirinkdavo 35. Suprantam, kad kartais sunku ateiti į susirinkimą. Daugelis niekur nepasirodo. Todėl, mes galvojam, kad tuos nepasirodančius per daug kankinam savo laiškais. Kartais jie gal ir nenori būti ateitininkais. Šiai problemai išspręsti, valdyba nutarė laikyti nariais tik susimokėjusius nario mokestį už 1982 metus.

Šiuo laišku kviečiam susimokėti nario mokestį. Dirbantieji moka $5 metam, nedirbantys — $1.00. Mokestį siųsti: siūstį: Mrs. P. Ąžuolas, 76-08 88th Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; arba sumokėti susirinkime gruodžio 12.

Laukiam jūsų susirinkime. Pamaldos — 11 val. su kun. Pakalniškio pamokslu. Po pamaldų — susirinkimas parapijos salėj.

N.Y. ir N.J. Ateitininkų Sendraugių valdyba

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI KALINIAM

New Yorko visuomenė yra maloniai kviečiama įsijungti į laiškų rašymo vajų lietuviam sąžinės kaliniam. Sibiro lageriuose **penktadienį, gruodžio 10,** Lietuvių Informacijos Centre už Kultūros Židinio.

BATUNas, pabaltiečių organizacija prie Jungtinių Tautų, kasmet šį vajų praveda paminėti Žmogaus Teisių Dienai (kuri kaip tik sutampa su vajaus diena), suteikiant kaliniam laukiamos dvasinės paramos švenčių proga.

BATUNo lietuvių skyrius, kurį sudaro tarybos nariai kun. K. Pugevičius, Ina Navazelskytė, Gintė Damušytė ir juos pavaduoją Ramunė Cibaitė, Virginija Jakštaitė, Marijona Skabeikienė ir Algirdas Lukoševičius, ragina New Yorko lietuvius atsilankyti į LIC patalpas ir lietuviam kaliniam padovanoti jiem brangiausią kalėdinę dovaną — jų palaikymą laiškais sunkiose gyvenimo sąlygose.

Laiškus rašantieji bus pavaišinti kava ir pyragais. Įstaiga bus atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

PATERSON, N.J.

Lietuvos vyčių 61-oji kuopa Patersone gruodžio 18 rengia Maironio minėjimą, kuris įvyks tuoj po 12-tos valandos mišių Šv. Kazimiero parapijos salėje. Programoje: muzikas Vytautas Strolia paskaitys paskaitą "Maironis dainose ir giesmėse", paįvairindamas muzikinėmis ištraukomis, o Irena Veblaitienė, dailiojo žodžio menininkė, paskaitys iš Maironio parašytos giesmės.

Įėjimas į šį minėjimą nemokamas. Taip pat ir salėje jokios aukos nebus renkamos. Lietuvos vyčiai kviečia atsilankyti į šį minėjimą ne tik savo narius ir Šv. Kazimiero parapijos parapiečius, bet ir iš plačiausios apylinkės visus lietuvius, net ir tuos, kurie mažiau supranta lietuviškai, nes įvadas į šį minėjimą bus padarytas ir anglų kalba.

Po minėjimo bus dar trumpas vyčių susirinkimas.

Auką paremk lietuvišką spaudą, ypač Darbininką

NEWARK, N.J.

JAV LB 30 metų sukakties minėjimas

Lietuvių Bendruomenės New Jersey apygarda sutelktinėm jėgom spalio 30 Švč. Trejybės parapijos salėj Newarke surengė LB 30 metų veiklos sukakties minėjimą. Siekiant į šį renginį įtraukti ir jaunimą, buvo pasiryžta jį sujungti su LB N.J. apygardos valdybos suorganizuotos tautinių šokių grupės Liepsnos 10 metų veiklos sukaktim. Tokiu būdu ir ši grupė ne tik atliko dalį programos, bet pasidarė ir visos šventės rengimo talkininke ir sugebėjo, pasikviesdama buvusius šokėjus ir savo draugus, žymiai padidinti jaunų žmonių skaičių.

Minėjimas buvo pradėtas nustatytu laiku kokteiliais, o po pusvalandžio prasidėjo ir pati minėjimo programa. Ją pradėjo apygardos valdybos pirmininkas K. Jankūnas, pasveikindamas gausiai susirinkusius svečius ir viešnias ir palinkėdamas visiem jaukiai praleisti laisvalaikio vakarą. Šokių grupei palinkėjo susilaukti dar daugelio dešimtmečių sukakčių.

Parapijos vargonininkui muzikui Klemensui Bagdonavičiui pianinu palydint, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, o ilgametis apygardos valdybos vicepirmininkas kun. Juozas Pragulbickas sukalbėjo turiningą ir tėvynės meile persunktą invokaciją.

Tolimesnei programai vadovauti buvo pakviesta Liepsnos šokėja ir buvusi jos vadovė bei administratorė Debbie Didžbalytė, kuri savo ruožtu dalyvius supažindino su šios dienos prelegentu Kaziu Trečioku ir pakvietė jį pagrindiniam žodžiui. Prelegentas neilgai užtrukusioj kalboj perbėgo per LB siekimus ir uždavinius, paminėjo jos darbe pasitaikančius kliūtis ir palinkėjo ateinančiuose dešimtmečiuose nepavargti pasiryžimuose ir ištvermėj.

Toliau vyko meninė programa, kurią pakaitom atliko Vytauto Daugirdo vadovaujama vokalinė grupė "Jinai ir trys gintarai" ir tautinių šokių grupė Liepsna. Programa buvo įdomi, gyvai atliekama, smagi ir pagaunanti dalyvių skonį. New Yorko grupė čia pasirodė pirmą kartą, bet jos atliekama estradinė programa sugebėjo išlaikyti klausytojų dėmesį ir pagal kūrinių slinktį juos atitinkamai nuteikti. Šis vienetas grojo ir šokiam. Grojo nuotaikingai ir nešykščiai, tad viduriniosios ir jaunosios kartos atstovam nebuvo laiko nuobodžiauti, ypač kad vakarienės ir šokių metu veikė ir laisvas gėrimų baras.

Tautinių šokių grupei šiuo metu vadovauja į Connecticut valstiją persikėlusi Rūta Mickūnienė. Jai dėl nuotolio negalint kas savaitę čia atvykti šokių mokyti, o išmoktus šokius tobulinti, nes grupė yra dažnai kviečiama į kolegijų ir amerikiečių organizacijų ruošiamas šventes, grupę šokių mokyti mielai sutiko pirmoji šios grupės vadovė ir mokytoja Birutė Vaičiūnaitė. Abiem šiai grupei daug nusipelniusiom vadovėm maloniai sutikus bendradarbiauti, lengvai išsisprendė ir tolimesnis grupės likimas.

Vakarienės ir šokių pertraukų metu Emilija Jurevičiūtė su talkininkėm įvykdė loteriją, turėjusią daug ir net labai vertingų laimėjimų, kuriuos suaukojo LB-nę ir šokių grupę remią tautiečiai.

Apygardos valdyba, sukvietusi ją sudarančių LB apylinkių atstovus, šio minėjimo rengimą svarstė be didelio entuziazmo, net ir su tam tikru nerimu, nes išlaidų susidarė nemažos sumos, o minėjimo lankytojų nesitikėta daug susilaukti, nes didelė parengimų lankytojų dalis yra išsikėlusi į Floridą. Tačiau, visiem sukrutus ir pasistengus, pasirodė, kad New Jersey valstijoj dar esama nemažų lietuvių rezervų, kurie, gausiai šiame minėjime dalyvaudami, išsklaidė visus rengėjų rūpesčius ir baimes. Toks gausus dalyvių skaičius galėjo būti sukviestas tik dėl apygardą sudarančių LB apylinkių rūpestingo ir nuoširdaus talkinimo. Tai dar sykį parodė, kad dar neatėjo laikas čia lietuvių veiklai merdėti.

Minėjime dalyvavęs JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas Jonas Urbonas įteikė krašto valdybos skirtus žymenis LB veikloj daugiau pasireiškusiem darbininkam — Kaziui Barčiui, Kaziui Jankūnui, Antanui Masioniui, kun. Juozui Pragulbickui, Antanui Rugiui, dr. Rožei Šomkaitei ir Vytautui Vaitiekūnui, kurių kiekvienas už jo darbų įvertinimą čia pat keliais žodžiais ir padėkojo.

K.J.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvė advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudos bylos, workers' compensation ir testamentu sudarymas.

BOSTONO ŽINIOS

Auka Darbininkui

Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone, įvertindama Darbininko talką, dėkoja ir spaudai paremti atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kalėdinė vakaronė-Kūčios, rengiamos LMKF Bostono klubo, bus gruodžio 12, sekmadienį, 4 val. popiet. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos 2-ro aukšto salėj. Kviečiami visi.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas — vasario 13.

Lietuvių radijo valandėlės, vedamos Stepono ir Valentinos Minkų, 49 metų sukaktuvinis koncertas — kovo 12.

Laisvės Varpo pavasarinis renginys — balandžio 10.

"Aušros" 100 metų sukakties minėjimas — balandžio 24.

Komp. Juliaus Gaidelio operos "Mindaugas" pristatymas — gegužės 1.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Buv. Kasselio lietuvių gimnazijos vicedirektoriui ir mokytojui

A.A. JONUI MIŠKINIUI

mirus, jo žmonai Magdalenai, sūnums Kęstučiui ir Vyteniui su šeimomis, žentui R. Kiršteinui su vaikais ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Dipl. inž. Stasys Skurvydas,
buvęs tos gimnazijos direktorius

PADĖKA

Š. m. gruodžio 1 suėjo 5 metai, kaip mirė

A.A.

KUN. PETRAS DAGYS.

Jo prisiminimui š.m. lapkričio 21 Woodhavene įvyko pamaldos.

Širdingai dėkojame Chicagos lietuvių reformatų kun. Stasiui Neimanui už atvykimą, pamaldų atlaikymą, šv. Vakarienės suteikimą ir nuoširdų a.a. Dagio pagerbimą.

Dėkojame parapiečiams, a.a. kun. Dagio draugams ir pažįstamiems už gausų dalyvavimą ir a.a. kun. Dagio pagerbimą.

Ariani Dagienė-Bortkevičienė ir
Lietuvių protestantų parapijos valdyba

PADĖKA

A.A.

JUOZAS AUDĖNAS

mirė spalio 10, 1982 ir buvo palaidotas spalio 13, 1982.

Nuoširdžiausią padėką reiškiame visiems, kurie skausmo valandoje mus prisiminė ir padėjo: Lietuvos atstovui S. Bačkiui ir Konsului A. Simučiui; VLIKO valdybai ir tarybai; Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungai; Varpininkų Filisterių D-jai ir "Varpui"; Tautos Fondui; Susivienijimui Lietuvių Amerikoje; Lietuvos Tyrimo Institutui; Lietuvių Socialdemokratų Partijos Užsienių Delegatūrai; Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungai; kunigams J. Pakalniškiui ir V. Pikturnai už maldas ir bažnytines apeigas; visiems, kurie taip dosniai aukojo Tautos Fondui, kurie užprašė Šventas Mišias; už prisiųstas gėles, už išreikštas užuojautas spaudoje, raštu ir asmeniškai; ponams Steponiams už tokią rūpestingą šeimai pagelbą; solistui M. Razgaičiui už giedojimą bažnyčioje; Marytei Shalinskienei už nuoširdų ir rūpestingą patarnavimą.

Giliai nuliūdę:
žmona Olga
duktė Daiva,
žentas Sigitas Banaitis
ir giminės

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM — Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"
ALFRED W. ... HIBALD PRESIDENT

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užeikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorliole: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226
Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Deli 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 11, šeštadienį, Kultūros Židinio rudens šventė — koncertas; gruodžio 12, sekmadienį, jaunimo pamaldos, kun. A. Kezio, SJ, nuotraukų paroda ir jo knygos "Chicago" sutikimas.

Jaunimo pamaldos bus gruodžio 12, šį sekmadienį, 12 val. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Po pamaldų — vaišės.

LMK Federacijos New Yorko klubo prieškalėdinis pabendravimas bus gruodžio 15, trečiadienį, 7 v.v. Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd., Woodhavene. Visos klubo narės prašomos dalyvauti.

Dail. Kazimiero Žoromskio paroda rengiama sausio 29-30 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus išstatyta jo tapytos vasaros gėlės, keletas peisažų. Parodą rengia specialus komitetas.

Tarptautinė numizmatikų konvencija vyksta gruodžio 10-12 Sheraton viešbutyje Manhattane. Tai bus vienuoliktoji tokia konvencija. Gruodžio 11, šeštadienį, 10:30 v.r. susirenka Lietuvių Numizmatikų Sąjunga (Lithuanian Numizmatic Association — LNA). Kaip amerikiečių spauda skelbia, Vincentas Alionis, Long Island veteranas specialistas, kalbės apie nepriklausomos Lietuvos pinigus nuo 1918 iki 1938 metų ir pailiustruos skaidrėmis. Panaši paskaita buvo numizmatikų suvažiavime Bostone, konvencijos dalyvių buvo šiltai sutikta. Lietuviai, kuriem įdomi šį sritis, kviečiami dalyvauti ir atvykti į Sheraton viešbutį, 7 Ave., tarp 52 ir 53 gatvių.

Apreiškimo parapijos choro kalėdinis pobūvis bus gruodžio 12, sekmadienį, tuoj po sumos. Pobūvis bus didžiojoje parapijos salėje.

Prano Naujokaičio naujas eilėraščių rinkinys "Saulėleidis" ką tik išėjo iš spaudos. Kaina 4 dol. Ši ir kitos lietuviškos knygos, plokštelės bei suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga savo artimuosius ir draugus galima pasveikinti per Darbininką, užuot siuntinėjus komercinius atvirukus. Geriau paremti lietuvišką spaudą ir sutaupyti laiką ir pašto išlaidas.

Darbininko kalendorius 1983 metam su kelių spalvų viršeliu lapkričio 22 išsiųstas skaitytojam. Jei kas norėtų gauti papildomų egzempliorių, prašomas atsiųsti administracijai po 2 dol.

Kalėdinių sveikinimų atvikukai tautiniais arba religiniais motyvais su lietuviškais įrašais — 3 už 1 dol. Persiuntimas 50 c. Daugiau užsakant pridedama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

RAMOVĖNŲ PADĖKA

Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovės New Yorko skyriaus valdyba po sėkmingo Lietuvos kariuomenės atkūrimo 64 metų sukakties minėjimo dėkoja visiem dalyviam už atsilankymą. Ypač dėkoja Lietuvos gen. konsului Anicetui Simučiui už įdomią ir prasmingą paskaitą; Apreiškimo parapijos chorui ir jo vadovui muzikui Viktorui Raliui už meninės programos atlikimą; klebonui kun. J. Pakalniškiui ir kunigam už iškilmingas šv. mišias; E. Kezienei, V. Šližienei, Uršulei Povilaitienei, Silvijai Povilaitytei, Emilijai Jance už vaišes ir Motiejui Povilaičiui, kantriai išstovėjusiam prie baro. Dėkoja birutiečių pirmininkei M. Klivečkienei už gėles, pagerbiant kūrėjus savanorius, ir visom organizacijom, atvykusiom su savo vėliavomis.

Adventinę susitelkimo valandėlę rengia ateitininkai gruodžio 12, šį sekmadienį. Mišios 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių žemutinėje salėje komunijos pusryčiai ir pasikalbėjimas organizaciniais reikalais. Kviečiami visi ateitininkai — moksleiviai, studentai, sendraugiai.

Lietuviškas kūčias rengia Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gruodžio 19, tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos mažojoje salėje.

Dail. Elena Urbaitytė dalyvauja su 7 amerikiečiais dailininkais parodoje "Light: Recent Issues in Illumination" Morris muziejuje, Morristown, N.J. Kiekvienas dailininkas turi atskirą parodos kambarį. Išleistas katalogas. Paroda tęsis iki sausio 3, o vėliau bus perkelta į Emily Lowe galeriją Hofstra universitete, L.I. Ten paroda tęsis iki kovo 13.

Lietuvių Darbininkų Dr-jos 7-oji kuopa New Yorke Kalėdų švenčių proga Darbininko spaudai paremti paskyrė 25 dol. Ilgametei kuopos pirmininkei Bronei Spūdienei ir kuopos nariam dėkoja Darbininko administracija.

Genovaitė Werick, Woodhaven, N.Y., Kalėdų proga prisimindama savo mirusią motiną, paaukojo 50 dol. Darbininko spaudai paremti. Aukotojai administracija nuoširdžiai dėkoja.

Agnes J. Reventienė iš Houston, Texas, lankydama savo artimuosius, užsuko ir į Darbininko administraciją, kur įsigijo lietuviškų pirkinių. Apmokėdama Darbininko prenumeratą, paaukojo 50 dol. spaudai stiprinti. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

A. Brazinskas, So. Orange, N. J., atnaujindamas prenumeratą 1983 metam, Darbininkui stiprinti pridėjo 45 dol. Geradariui nuoširdžiai dėkoja administracija.

Vl. Kalytis iš Great Neck, N.Y., apmokėdamas prenumeratą, spaudos palaikymui pridėjo 35 dol. Nuoširdus ačiū.

Kun. dr. Viktoras Pavalkis, Milpitas, Calif., pastovus lietuviškos spaudos mecenatas, atnaujindamas prenumeratas, atsiuntė 50 dol. Aidų žurnalui ir 100 dol. Darbininkui. Administratoriai nuoširdžiai dėkoja.

Perkūno choras gruodžio 4, šeštadienį, dalyvavo Bayside Glee Club vyrų choro koncerte ir labai sėkmingai atliko dalį programos. Perkūno choras pasirodė kaip puikus, darnus, drausmingas vienetas ir publikos buvo šiltai sutiktas. Koncerte dalyvavo ir būrelis lietuvių. Choras vienas padainavo: Ramovėnų maršą, Šaltyšių, Pražydo jazminai po langu, Ant kalno karklai, kartu su vietos vyrų choru: Nurimk, sesute, ir pabaigoje— God Bless America.

NAUJAUSIA KNYGA

Karolė Pažėraitė, Svetimi vėjai. Romanas. 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Reikalinga moteris, kuri galėtų prižiūrėti senesnio amžiaus lietuvę moterį. Pageidaujama, kad galėtų ir nakvoti. Dėl atlyginimo galima susitarti su Mrs. J. Kagris, tel. 296-0876.

Ieškomas pirkti vyriškas lietuviškas kostiumas, tinkamas tautinių šokių šokėjui. Gali būti ir vartotas. Dydis: kaklas 17, juosmuo 36, koja 30, rankovė 34. Turį tokį kostiumą pardavimui ar galį nurodyti kur gauti, prašomi pranešti: Rev. K. Kasinskas, CP, 303 Tunxis Road, West Hartford, Conn. 06107. Telef. 203 521-0440.

Lietuvos vyčių 110 kuopa gruodžio 19, sekmadienį, po 11 val. mišių rengia V. Atsimainymo parapijos salėj, Maspeth, N. Y., tradicines lietuviškas kūčias. Bus ir kultūrinė programa. Įėjimo auka 6 dol. asmeniui. Vaikam iki 10 metų įėjimas nemokamas. Iš anksto prašoma pranešti renginio vadovei Fran Migliore telefonu 212 386-7782.

Birutė Barauskaitė ir Paulius Bagdžiūnas, gyvenę ir susituokę New Yorke, dabar gyvena Floridoj. Lapkričio 30 jie susilaukė pirmos dukrelės, kuriai suteiktas Astros-Liucijos vardas. Pirmos anūkėlės sulaukę, labai džiaugiasi Birutė ir Antanas Bagdžiūnai ir Ona Barauskienė.

Iš Metropolitan Operos rūmų gruodžio 18, kitą šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama G. Verdi opera "Macbeth". Pagrindiniai solistai: Sherrill Milnes, Paul Plishka, Renata Scotto. Diriguoja James Levine.

Karolis Kybartas, 75 metų amžiaus, gyvenęs Brooklyne, mirė gruodžio 7 d. 6 v.r. Wyckoff Heights ligoninėje. Pašarvotas Shalins šermeninėje. Atsisveikinimas gruodžio 9, ketvirtadienio vakare. Laidojamas gruodžio 10, penktadienį, 9:30 v.r. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Į Ameriką velionis buvo atvykęs 1949. Liko viena sesuo Woodhavene, kita sesuo Toronte ir eilė giminių Lietuvoje.

LB New Yorko apygardos 30 metų sukaktis paminėta gruodžio 5. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo iškilmingos pamaldos, gi 2 v. popiet Kultūros Židinyje minėjimas-akademija ir koncertas, kurio programą atliko Montrealio choras. Visa programa buvo skirta Kalėdom. Choras tą dieną atvyko iš Baltimorės ir po koncerto iškeliavo į Montrealį. (Platesnis aprašymas kitame Darbininko numeryje).

A. a. Juozo Audėno atminimui Jonas ir Ariani Bortkevičiai Tautos Fondui paaukojo 30 dol. Tautos Fondo vadovybė dėkoja.

Prašau atsiliepti tą ponią, kuri 1982 liepos 29 mane užkalbino Vilniaus turistų krautuvėj. Mano adresas: F. Sadlowski (P. Sadlauskas), Seefeldstr. 36, 7550 Rastatt 18, BRD W. Germany.

Tradicinės skautų kūčios bus gruodžio 18, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Lietuvos vyčiai turi specialų komitetą Lietuvos reikalams. Tas komitetas leidžia savo biuletenį, kur informuoja, ką turi vyčiai daryti, kur rašyti laiškus, kokius klausimus iškelti ir t.t. Neseniai pasirodė to biuletenio lapkričio numeris. Čia sutelkta įvairių ištraukų iš spaudos, daug rašoma apie Vytautą Skuodį, rašoma apie gyvenimą Lietuvoje. Biuletenį redaguoja Bernice Aviza. Perrašytas mašinėle, spausdinamas ofestu, turi 6 pusl.

KELIAUTOJŲ DĖMESIUI

Juozas Kaributas yra parašęs įdomią knygą "Kelionė aplink pasaulį". 423 puslapių knygoj sukaupta daug kelionių įspūdžių. Knyga iliustruota nuotraukomis iš aplankytų vietovių. Įdomu ir pačiam pasiskaityti ir gera dovana kitiem Šv. Kalėdų proga. Knyga su persiuntimu tik 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.). Apsidraudami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Jadvyga Matulaitienė, New Yorko tautinių šokių ansamblio Tryptinio vadovė, su ansambliu dalyvauja Kultūros Židinio rudens šventėje gruodžio 11 ir atliks dalį programos.

Kultūros Židinio rudens šventė — koncertas ir balius bus gruodžio 11, šį šeštadienį. Programą atlieka: N.Y. vyrų choras Perkūnas, vadovaujamas Viktoro Ralio, N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, kun. A. Kezys, SJ, parodys keletą savo pagamintų meniškų filmų. Po programos—vakarienė ir šokiai. Groja estradinės muzikos vienetas — Jinai ir trys gintarai. (Žiūr. skelbimą)

Kun. Algimantas Kezys, SJ, atvyksta iš Chicagos ir gruodžio 11, šeštadienį, Kultūros Židinio rudens šventėje parodys savo keletą susuktų meniškų filmų, gi sekmadienį tuoj po jaunimo pamaldų bus jo nuotraukų paroda ir jo knygos "Chicago" sutikimas. Jo nuotraukų knygą išleido Loyolos universiteto leidykla. Knygoje sudėtos meniškos nuotraukos iš Chicagos.

Kun. Algimantas Kezys, SJ, pasižymėjęs fotografas, foto menininkas, meniškų ir dokumentinių filmų kūrėjas, šį rudenį išleidęs įspūdingą nuotraukų knygą "Chicago", atvyksta į New Yorką ir lapkričio 11 dalyvaus Kultūros Židinio šventėje, parodys kelis savo sukurtus filmus. Lapkričio 12, sekmadienį, tuojau po jaunimo pamaldų bus jo nuotraukų paroda ir jo naujos knygos sutikimas.

Muzikas Viktoras Ralys, Apreiškimo parapijos ir Perkūno chorų dirigentas, su Perkūno choru dalyvauja Kultūros Židinio rudens šventėje gruodžio 11 ir atliks dalį programos.

Kultūros Židinio rudens šventėje — baliuje šokiam gros šis vienetas — Jinai ir trys gintarai, New Yorko visuomenei jau gerai pažįstamas su savo gražia ir įspūdinga estradine muzika. Vienetas padidėjo dviem nariais, prisijungė gitaristas ir būgnininkas. Iš k. Stasys Janušas, Juozas Nakutavičius, Zenonas Jurys, Felix Shapiro, Vytautas Daugirdas — vadovas. Priekyje — Danutė Striugaitė.

Antanas ir Aleksandra Masioniai sveikina Tėvus pranciškonus, Darbininko redakciją ir visus draugus bei pažįstamus ir linki visiem linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Bronė ir Bronius Oniūnai, iš Juno Beach, Fla., sveikina brolį Vytautą su žmona ir visus savo draugus bei pažįstamus New Yorke ir Juno Beach, Fla., ir ta proga skiria auką Darbininkui.

Vaclovas ir Marija Butkiai, iš Great Neck, N.Y., Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina bičiulius ir pažįstamus, linkėdami viso geriausio. Ta proga Darbininkui skiria 20 dol. auką.

Joana ir Antanas Vaičiulaičiai nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų šventėse ir linki jiems laimingų Naujųjų Metų. Vietoj kalėdinių atvirukų skiria auką Darbininko spaudai.

Juozas ir Albina Baškauskai iš Brockton, Mass., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujų 1983 Metų.

LB Providence apylinkės valdyba sveikina visus Rhode Island lietuvius švenčių proga. Prideda auką spaudai paremti.

Garbės šaulys Kazys Kriaučiūnas sveikina Dr. Vinco Kudirkos šaulių koupos pirm. A. Zenkų, visus brolius ir seses šaulius-šaules su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Linki gražaus ir sėkmingo šauliško darbo.

Jonas ir Joana K. Karys iš Bridgeport, Conn., sveikina savo bičiulius bei pažįstamus lietuvius tremtyje Žiemos Švenčių proga, širdingai linkėdami visiems nuotaikingų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Užuot siuntinėję korteles, jiedu paaukojo lietuviškai spaudai 120 dol.

A. ir D. Šilbajoriai sveikina gimines, draugus ir visus artimus pažįstamus, linkėdami tyro džiaugsmo Kalėdų švenčių proga.

Eleonora ir Alfonsas Urbeliai visiem širdingai linki sveikų naujų metų ir jaukių Šv. Kalėdų.

Ona ir Kazimieras Miklai sveikina savo pažįstamus, draugus, gimines ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Jonas ir Viktorija Galiniai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga ir siunčia auką Darbininkui paremti.

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO RUDENS ŠVENTĖ

ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 11, 7 VAL. VAKARE:

N.Y. vyrų choras PERKŪNAS, vad. Viktoro Ralio,
N.Y. tautinių šokių grupė TRYPTINIS, vad. J. Matulaitienės,
Lietuviškų filmų programa, kun. Alg. Kezio,
Vakarienė ir šokiai, groja JINAI IR TRYS GINTARAI.

Įėjimo auka suaugusiem 6 dol. mokykliniam jaunimui 3 dol.

SEKMADIENĮ, GRUODŽIO 12, 12 val. dieną:

Jaunimo pamaldos, Kun. Alg. Kezio foto paroda, Foto meno knygos pristatymas, kalba Paulius Jurkus.

Įėjimas nemokamas. Visą popietį veiks valgių užkandinė.

Bilietus į šeštadienio koncertą galima pirkti iš anksto arba prie įėjimo.

Vakarienei stalus galima iš anksto užsisakyti pas:

Algirdą Česnavičių, 849-1581 — **Jadvygą Vytuvienę, 846-2980**
Jonę Pumputienę, 296-1939 — **Albiną Žumbakienę, 641-5003**

Visiem, kurie pasiliks vakarienei ir šokiams, bus parūpintos vietos prie vaišių stalų.

Į Rudens Šventės dienas visus maloniai kviečia

KULTŪROS ŽIDINIO FONDO VALDYBA